

Брюксел, 15.3.2017 г.
COM(2017) 195 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И
СЪВЕТА**

**Оценка на изпълнението на Стратегията на ЕС за борба с наркотиците за 2013 —
2020 г. и Плана за действие на ЕС относно наркотиците за 2013 — 2016 г.:
необходимост от План за действие на ЕС относно наркотиците за 2017 — 2020 г.**

{SWD(2017) 95 final}

I. Оценката и необходимостта от план за действие на ЕС за наркотиците за 2017 — 2020 г.

В Стратегията на ЕС за борба с наркотиците за 2013 — 2020 г.¹ и първия План за действие на ЕС относно наркотиците за 2013 — 2016 г.² са изложени рамка и приоритети на политиката на ЕС за борба с наркотиците. Стратегията осигурява единна и обективна рамка за противодействие на наркотиците в ЕС и извън него, като е изградена върху пет стълба, включващи:

- две основни области на политиката —
 - намаляване на търсенето на наркотици, и
 - намаляване на предлагането на наркотици;
- и три хоризонтални теми —
 - координация,
 - международно сътрудничество, и
 - научни изследвания, информация, мониторинг и оценка.

В Стратегията от Комисията се изисква да „постави началото на външна междинна оценка на Стратегията до 2016 г. с оглед на изготвянето на втори план за действие за периода 2017—2020 г.“. В Европейската програма за сигурност³ се предвижда, че Комисията ще оцени напредъка при прилагането на Плана за действие на ЕС относно наркотиците за 2013 — 2016 г. и въз основа на тази оценка ще реши дали да предложи нов план за действие за 2017 — 2020 г.

Между април и ноември 2016 г. с помощта на външен изпълнител⁴ Комисията извърши междинната оценка на Стратегията на ЕС за борба с наркотиците и окончателната оценка на Плана за действие за 2013—2016 г.⁵ Тъй като са свързани и се допълват взаимно, тези две оценки са представени под формата на една-единствена всеобхватна оценка.

В настоящото съобщение се представят резултатите от оценката⁶ и се предлагат следващите стъпки, които да бъдат предприети. С оглед на цялостните констатации на оценката Комисията реши да предложи нов план за действие за периода 2017 — 2020 г. Въз основа на резултатите от оценката и като се има предвид, че стратегическата рамка няма да се промени преди 2020 г., предлаганият нов план за действие е актуализирана версия на Плана за действие на ЕС относно наркотиците за периода 2013 — 2016 г. с редица изменения. В него са отразени констатациите и препоръките в оценката, които Комисията е счела за уместни, както и редица допълнителни действия по нови и нововъзникващи приоритети, които не са били обхванати в достатъчна степен от предишния план за действие, но имат отношение към предизвикателствата, пред които държавите от ЕС са изправени понастоящем. Предложеният от Комисията проект на

¹ ОВ С 402, 29.12.2012 г., стр. 1.

² ОВ С 351, 30.11.2013 г., стр. 1.

³ COM(2015) 185.

⁴ Консорциум, съставен от Ernst & Young и RAND Europe.

⁵ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-is-new/work-in-progress/initiatives/984ws_intro_en.htm

⁶ Към съобщението е приложен работен документ на службите на Комисията, съдържащ обзор на резултатите от оценката — SWD (2017)95.

план за действие относно наркотиците за периода 2017 — 2020 г. се съдържа в приложението по-долу⁷.

II. Контекст

Пазарът на забранени наркотични вещества е най-динамичният престъпен пазар, както бе потвърдено и в Европейската програма за сигурност. Според изчисленията гражданите на ЕС харчат над 24 милиарда евро годишно за забранени наркотични вещества⁸. Човешките и социалните вреди от зависимостта от наркотици са много големи и водят до разходи за общественото здравеопазване (за превенция, лечение и здравни грижи, свързани с наркотичната зависимост), обществената сигурност, околната среда и производителността на труда⁹.

Що се отнася до търсенето на наркотици, употребата на забранени наркотични вещества остава една от най-упоритите заплахи за нашите общества, която пряко или косвено засяга живота на милиони хора. По сведения не по-малко от 83,2 милиона европейци са употребявали канабис поне веднъж през живота си, а 17,1 милиона и 12 милиона души са опитвали съответно кокаин и амфетамини. Освен това 1,3 милиона са възрастните, при които употребата на опиоидни вещества е свързана с висок риск. Разпространението на регистрираната употреба на високорискови опиоидни вещества се е стабилизирало, а в някои страни дори е намаляло; разпространението на инфекциозни заболявания като цяло намалява от 2013 г. насам. По изчисления през 2014 г. в ЕС поне 6 800 души са починали от свръхдоза наркотик¹⁰. Употребата на наркотици е концентрирана предимно сред младите хора на възраст между 15 и 34 години. Изчислено е, че през последната година 17,8 милиона души в тази възрастова група са използвали наркотици. Изглежда има нарастване на свързаните с наркотици смъртни случаи от 2013 г. насам и не е отчетено намаляване на употребата на наркотици¹¹.

Що се отнася до предлагането на наркотици, през последните четири години на открития пазар и/или онлайн все по-често се предлагат нови психоактивни вещества (НПВ), което представлява сериозна заплаха за здравето. През 2015 г. бяха открити общо 98 нови психоактивни вещества, с което броят на новите вещества, които се следят, надхвърли 560, 70% от които са открити през последните пет години. Регистрираните конфискации на забранени наркотични вещества не са се променили съществено през 2013 г. и 2014 г. в сравнение с предходната година, но общото количество на конфискуваните наркотици е нараснало.

Що се отнася до координацията, механизмите на равнището на ЕС, повечето от които предшестват настоящата Стратегия, са ефективни. Най-изявеният координационен орган — хоризонталната работна група „Наркотици“ (HDG) към Съвета на ЕС — се смята за ефективен при мониторинга и изпълнението на Плана за действие, както и при улесняването на диалога относно състоянието на проблема с наркотиците в Европа.

⁷ Настоящото съобщение няма за цел актуализиране на Стратегията на ЕС за борба с наркотиците, която остава валидна до 2020 г. Комисията счита, че промените, предложени в новия проект на план за действие са като цяло в съответствие със Стратегията.

⁸ *EU Drug Markets Report 2016* (Доклад за пазарите на наркотици в ЕС за 2016 г.), Европол и EMCDDA.

⁹ *European Drug Report 2016* (Европейски доклад относно наркотиците за 2016 г.), EMCDDA.

¹⁰ Това представлява увеличение в сравнение с 2013 г.

¹¹ Всички данни в този абзац са взети от *European Drug Report 2016* (Европейски доклад относно наркотиците за 2016 г.), EMCDDA.

Налице са сведения за последователност през годините, която се влияе от смяната на председателствата на Съвета. Освен това всички държави — членки на ЕС, докладваха, че в разработването, мониторинга и/или оценката на техните национални политики в областта на наркотиците са участвали организации на гражданското общество.

Що се отнася до международното сътрудничество, свързани с наркотиците приоритети вече са част от външните политики, стратегии и действия на ЕС, насочени към трети държави и региони. Освен това благодарение на подобреното сътрудничество на равнището на ЕС през последните години Съюзът отстоява единна позиция в международните форуми.

И накрая, що се отнася до информацията, научните изследвания, мониторинга и оценката, през последните пет години ЕС е предоставил подкрепа за редица научноизследователски проекти по линия на различни финансови механизми¹², обхващащи различни аспекти на проблема с наркотиците и свързаните с него дисциплини. Необходими са постоянни усилия за превръщане на приоритетите на Стратегията и Плана за действие на ЕС в научни изследвания. Подобреният обмен на криминалистични и токсикологични данни на равнището на ЕС през последните години намира израз в наличието и функционирането на системата за ранно предупреждение за нови психоактивни вещества в рамките на Европейския център за мониторинг на наркотиците и наркоманиите (EMCDDA). Системата за ранно предупреждение позволява на ЕС да взема бързи и информирани решения относно вредните вещества.

III. Заключение от междинната оценка на Стратегията и окончателната оценка на Плана за действие за 2013 — 2016 г.

Оценката обхваща периода 2013 — 2016 г. и всички 28 държави членки. Разгледани са както вътрешните, така и външните измерения на Стратегията и Плана за действие. Оценката се основава на задълбочен преглед на съответни данни и документи на ЕС и държавите членки, свързани с пазарите на наркотици, тенденциите и стратегиите за борба с наркотиците¹³. Констатациите от оценката засягат както междинната оценка на Стратегията на ЕС за борба с наркотиците (2013 — 2020 г.), така и окончателната оценка на Плана за действие на ЕС относно наркотиците (2013 — 2016 г.)

Някои от основните предизвикателства по време на оценката бяха свързани с факта, че събраните от всички държави членки данни не винаги бяха съпоставими, както и с липсата на минимални мерки и актуална статистика за някои области¹⁴. Това затрудни оценката на възможните тенденции и промени на Стратегията и Плана за действие и съответно анализа на ефективността им по отношение на количественото измерване на последиците от тях и приписването на промените, съответстващи на целите,

¹² Включително РП7, „Хоризонт 2020“ и Здравната програма 2014 — 2020 г.

¹³ Тя включва над 90 интервюта с представители от всички държави от ЕС, европейски институции, агенции, трети държави и други заинтересовани лица; онлайн анкета сред представители на Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) в държави извън ЕС; онлайн обществена консултация и дискусия на кръгла маса с представители на Форума на гражданското общество по въпросите на наркотиците.

¹⁴ Това се дължи на факта, че не всички държави членки предоставят данни по всички мерки, както и на факта, че различни показатели обхващат различни периоди и че някои показатели се основават на регистри или проучвания и са количествено измерими, докато други разчитат на експертни становища или качествени оценки.

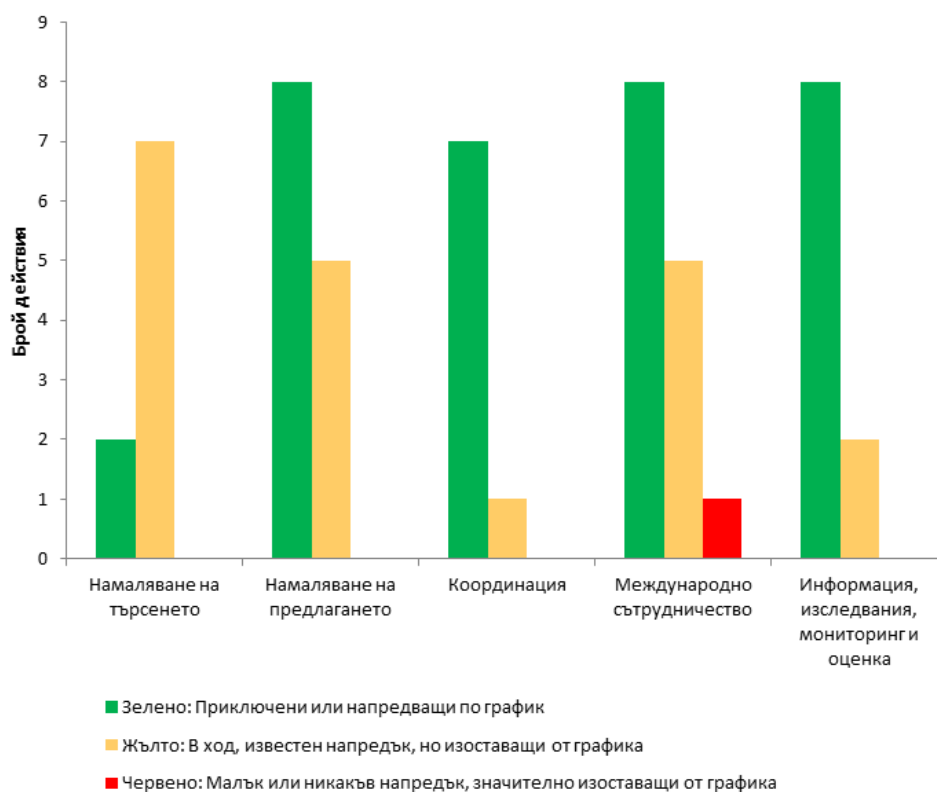
единствено на тяхното действие. Въпреки това за оценката бяха използвани няколко изследователски метода¹⁵ и данните от всеки източник бяха комбинирани, което допринесе за значимостта на доказателствения материал.

В оценката се прави заключението, че Стратегията и Планът за действие все още са целесъобразни по отношение на изискванията на политиката за борба с наркотиците на равнището на ЕС и на национално и международно равнище. Всички области, засегнати в Стратегията и Плана, остават релевантни за справяне с всички аспекти на проблема с наркотиците.

При оценката бяха използвани петте стандартни критерия: ефективност, ефикасност, съгласуваност, уместност и добавена стойност от действията на равнището на ЕС.

А. Ефективност

Като първа стъпка в оценката на ефективността бе оценена степента на изпълнение на всичките 54 действия от Плана за действие и тяхното въздействие. В графиката по-долу е представен постигнатият напредък в Плана за действие по всеки един от петте стълба:

Резултатите от оценката показват, че изпълнението на Стратегията за борба с наркотиците и Плана за действие на ЕС е било ефективно в различна степен във всяка от петте области.

По-голямата част от действията са били изпълнени — 53 % от действията са приключени или напредват по график, а по 47 % от действията има напредък, но

¹⁵ Интервюта, анкети, анализи на документи, обществена консултация, дискусии на кръгла маса.

изпълнението изостава от плана — и по 15-те конкретни цели на Плана за действие е постигнат значителен напредък.

В областта на намаляването на търсенето на наркотици закъсненията са свързани с целите за предотвратяване на употребата на наркотици и забавянето на първоначалната употреба на наркотици, както и с подобряването на ефективността на лечението на наркозависимости и рехабилитацията. Целта за включване на координирани подходи, основани на добри практики и качество, при намаляването на търсенето на наркотици, се изпълнява по план.

В областта на намаляването на предлагането на наркотици целите за подобряване на ефективната координация и сътрудничество в областта на правоприлагането и подобряването на ефективното съдебно сътрудничество и законодателство не се изпълняват по предвидения график, докато се преценява, че целта за ефективна реакция на настоящите и нововъзникващите тенденции в дейности със забранени наркотични вещества се изпълнява, както е предвидено.

В областта на координацията целите за осигуряване на ефективна координация на свързаните с наркотиците политики на европейско и национално равнище и за осигуряване на участието на гражданското общество във формулирането на политиката за борба с наркотиците се изпълняват по план.

В областта на международните отношения оценката гласи, че целта за интегриране на Стратегията в цялостната рамка за външна политика на ЕС не се изпълнява по план, за разлика от целите, свързани с подобряването на съгласуваността на подхода на ЕС и на видимостта на ЕС в ООН и с подпомагането на присъединяващите се държави, държавите кандидатки и потенциални кандидатки при адаптирането и съобразяването с достиженията на правото на ЕС в областта на наркотиците, които се изпълняват по план.

В областта на информацията, научните изследвания, мониторинга и оценката е необходим допълнителен напредък за гарантиране на адекватни инвестиции в научни изследвания, събиране на данни, мониторинг, оценки и обмен на информация, както и за подобряване на разпространението на резултатите от мониторинг, научни изследвания и оценки на равнището на ЕС и на национално равнище. Добре напредва поддържането на работата в мрежа и сътрудничеството, както и повсеместното и съвместното развиване на капацитет в рамките на научната инфраструктура на ЕС за информация, научни изследвания, мониторинг и оценка в областта на наркотиците, и по-специално на забранените наркотични вещества

Б. Ефикасност

При липсата на изчерпателен и актуален преглед на свързаните с наркотиците разходи оценката предостави данни до каква степен са достатъчни отделените финансови ресурси на равнището на ЕС и на равнището на държавите членки.

В оценката не бе възможно да се стигне до заключение относно ефикасността на интервенцията, тъй като не са достъпни хармонизирани количествени данни по отношение на разходите и свързаните с тях ползи от съответните действия в държавите — членки на ЕС. Въпреки това Стратегията и Плана за действие за борба с наркотиците

са успели да установят обща за целия ЕС рамка, както е обяснено в раздел „Добавена стойност на ЕС“ по-долу. При липсата на изчерпателен и актуален преглед на свързаните с наркотиците разходи оценката бе съсредоточена върху това, до каква степен отделените финансови ресурси на равнището на ЕС и на равнището на държавите членки се възприемат като достатъчни. Като цяло заинтересованите лица считат ресурсите за достатъчни за Стратегията и План за действие на ЕС, по-специално по отношение на търсенето и предлагането на наркотици.

В. Съгласуваност

Според оценката приоритетите и действията на Стратегията и Плана за действие на ЕС са съгласувани с по-голяма част от другите имащи отношение политики и стратегии на ЕС, като например Европейската програма за сигурност и Европейския консенсус за развитие¹⁶. Необходими са обаче повече полезни взаимодействия със Здравната стратегия на ЕС¹⁷. В оценката се посочва например фактът, че не са отразени идентифицираните в Здравната стратегия на ЕС предизвикателства, свързани със застаряването на населението в Европа или потенциалното въздействие на новите технологии върху превенцията.

Г. Уместност

Според оценката заинтересованите лица смятат Стратегията и Плана за действие за толкова уместни, колкото по времето на тяхното приемане. Основаната върху пет стълба структура продължава да отговаря на по-голяма част от изискванията на политиката за борба с наркотиците на равнището на ЕС и на национално равнище. Всички области, обхванати в Стратегията и Плана за действие за периода 2013 — 2016 г., остават актуални за работата по всички аспекти на проблема с наркотиците.

Д. Добавена стойност на ЕС

Стратегията и Планът за действие осигуряват добавена стойност за стратегиите на отделните държави членки (и недържавни участници) чрез създаването на общоевропейска рамка и институционализиран процес за постигане на консенсус по отношение на политиката за борба с наркотиците.

Нито в Стратегията, нито в Плана за действие се създават правни задължения за държавите членки, но в оценката се констатира, че те успешно са ръководили общи колективни действия в областта на наркотиците, както в рамките на ЕС, така и в международен план, и са насърчили споделян модел, характеризиращ се с определяне на приоритети, цели, дейности и показатели за измерване на резултатите.

В оценката се констатира също така, че добавената стойност на ЕС изглежда по-значителна по отношение на дейностите за намаляване на търсенето и на нововъзникващите предизвикателства. В международното сътрудничество за развитие

¹⁶ Общо изявление на Съвета и представителите на правителствата на държавите членки на срещата на Съвета, Европейския парламент и Комисията относно политиката за сътрудничество на Европейския съюз: „Европейският консенсус“, ОВ C/46/1 от 24.2.2006 г.

¹⁷ COM (2007) 630 final и целите, определени през 2007 г., ще останат в сила и през следващото десетилетие в контекста на „Европа 2020“. Освен това в Третата здравна програма (2014 — 2020 г.) се посочват подобни предизвикателства.

държавите членки отчетоха добавената стойност, дължаща се на колективното определяне на обща стратегическа рамка за действия на равнището на ЕС.

Така ЕС ще придобие по-силен „глас“ в международните форуми и в международните отношения. Това е важен източник на насоки за държавите кандидатки, както и рамка за двустранно сътрудничество с държавите извън ЕС.

Е. Заключение

Като цяло в оценката се потвърждава широката подкрепа на заинтересованите лица за нов план за действие за 2017 — 2020 г. Те смятат, че е необходимо да се продължи определянето на точни приоритети и действия за всяка цел, да се възлага отговорност и да се формулират конкретни и измерими показатели. Всеобхватният характер на Стратегията позволява на заинтересованите страни да прецизират насочеността на приоритетите през целия ѝ период на действие, като при това поддържат разумна степен на съгласуваност. Освен това заинтересованите страни подкрепиха идеята за актуализиране на Плана за действие за 2013 — 2016 г. в отговор на промените и нововъзникващите въпроси.

В оценката се констатира, че някои действия трябва да бъдат подсилени или добавени, за да се върви в крак с промените и за да се създадат повече полезни взаимодействия с други области на политиката на ЕС, като например със Здравната стратегия на ЕС. Изтъква се също необходимостта от обръщане на повече внимание на използването на новите комуникационни технологии в производството и трафика на забранени наркотични вещества, както и на ролята на интернет в превенцията на наркотици. Оценката показва, че липсата на дискусия по последните тенденции в политиката по отношение на канабиса е отбелязана от широк кръг заинтересовани страни и представлява един от най-често повдиганите въпроси във връзка с проблемите, които не са обхванати от Стратегията.

Посочва се също така, че изпълнението и достъпът до мерки за ограничаване на риска и вредите в държавите членки могат да се подобрят и че заинтересованите страни от гражданското общество са изразили загриженост по отношение на обхвата и качеството на тези мерки.

Не на последно място, в оценката се констатира, че бъдещият план за действие трябва да продължи да включва действия за мониторинг на новите психоактивни вещества, за намаляване на търсенето и предлагането им и за ограничаване на вредите, свързани с употребата им.

IV. Проектът на план за действие за 2017 — 2020 г. — какво е новото и какво е актуализирано?

Като се основава на констатациите и препоръките на оценката, Комисията предлага проект на план за действие на ЕС относно наркотиците за 2017 — 2020 г. и по този начин покрива оставащите години от съществуващата Стратегия на ЕС за борба с наркотиците, която е в сила до 2020 г. Въз основа на резултатите от оценката в проекта на план за действие се запазват и засилват съществуващите действия за справяне с предизвикателствата, които продължават да представляват заплаха за здравето и сигурността. Включват се също нови действия, за да се отразят промените от 2013 г.

насам и за справяне с нововъзникващи предизвикателства, които не са били обхванати досега. Някои от нововъведените действия, като например действията във връзка с използването на нови технологии за превенция или с изчерпателния анализ на развитието на политиките по отношение на канабиса, се базират на констатациите от оценката. Други са резултат от изводи, почерпени от източници като Доклада за пазарите на наркотици в ЕС (EU Drugs Market Report), промени в политиката на равнището на ЕС в контекста на Европейската програма за сигурност и приноса на гражданското общество. Тези действия включват:

- събиране на доказателства относно потенциалните връзки между трафика на наркотици и
 - финансирането на терористични групи и дейности,
 - контрабандата на мигранти, и
 - трафика на хора;
- изричното включване на уязвими групи в действията за търсенето на наркотици.

Новите и актуализираните действия и връзката им с петте стълба на Стратегията са обобщени по-долу.

А. Намаляване на търсенето на наркотици

- Ще бъдат създадени по-силни полезни взаимодействия между новия план за действие и Здравната стратегия на ЕС, по-специално по отношение на **използването на информационни и комуникационни технологии (ИКТ) с превантивна цел**. Използването на ИКТ е изключително важно за повишаване на осведомеността, особено сред децата и младите хора, относно рисковете и последиците от употребата на забранени наркотични вещества¹⁸.
- Взета е под внимание неотдавнашната работа на хоризонтална работна група „Наркотици“ (HDG) **във връзка със злоупотребата с предписани опиоидни вещества и други психоактивни лекарства**¹⁹.
- Предвид застаряването на населението в ЕС е необходимо да се отговори на новото предизвикателство, свързано със **употребяващите наркотици в напреднала възраст**, което е очертано и в Здравната стратегия на ЕС²⁰.
- **Употребата на наркотици сред уязвимите общности** ще бъде предмет на прецизиране на целенасочените мерки в Плана за действие за 2013 — 2016 г.²¹.
- **По-силното съсредоточаване върху мерките за намаляване на риска и вредите**, целящи свеждането до минимум на неблагоприятните здравни и социални последици от злоупотребата с наркотици, играе основна роля за ефективността на

¹⁸ Въведено е ново действие 3, а действие 4 е актуализирано.

¹⁹ Действие 5 е актуализирано — сега то се отнася до „злоупотребата с психоактивни лекарства“; това включва всякакви видове психоактивни/пристрастяващи вещества, използвани за лечение, всички наркотични вещества, действащи върху централната нервна система, както и опиоидни вещества и лекарства, използвани при заместителна терапия.

²⁰ Действия 6 и 7 са актуализирани.

²¹ Цел 2, няколко действия по стълба за намаляването на търсенето на наркотици и действие 48 бяха изменени, за да се отрази тази промяна. В този контекст се предлага да се изследват възможностите за полезно взаимодействие с Европейския корпус за солидарност.

политиката за борба с наркотиците, включително в местата за лишаване от свобода²².

- Изпълнение и мониторинг на заключенията на Съвета от 2015 г.²³ относно **минималните стандарти за качество при намаляването на търсенето на наркотици в ЕС**²⁴.

Б. Намаляване на предлагането на наркотици

- Необходимо е да се обърне повече внимание към съдебното сътрудничество по свързани с наркотици дела на равнището на ЕС. За да се получи по-цялостна представа за въздействието на усилията за намаляване на предлагането, Европол, Евроюст и EMCDDA следва да продължат да събират **показатели и да допълват събирането на данни**, когато това е възможно, с качествена и контекстуална информация²⁵.
- Акцентът следва да се постави върху продължаващото прилагане на ключовите показатели, приети в заключенията на Съвета от 2013 г. относно подобряването на **мониторинга на предлагането на наркотици в ЕС**²⁶. Разработени са седем показателя и пътна карта за тяхното прилагане. Цялостно събиране на данни по повечето показатели е в ход или ще започне през 2017 г.²⁷
- Законодателният пакет за **новите психоактивни вещества** следва да бъде приет и приложен бързо. През следващите години ще се изисква и мониторинг на резултатите от новите законодателни мерки²⁸.
- Прилагане²⁹ на законодателството на ЕС в областта на **прекурсорите на наркотични вещества**, което беше засилено през 2013 г. с приемането на съществени изменения на двата регламента³⁰.
- Следва да се обърне по-голямо внимание на **алтернативните санкции за употребяващите наркотици правонарушители**. Всички държави членки разполагат с поне една такава санкция, а повечето — дори повече от една³¹. Най-често срещаните санкции са лечение на зависимостта от наркотици и условна присъда с възможност за лечение³².

²² Действия 8 и 9 са засилени, за да се отрази централната цел на позициите на ЕС във връзка със специалната сесия на Общото събрание на ООН.

²³ Заключения на Съвета относно изпълнението на Плана за действие на ЕС по отношение на наркотиците за периода 2013 — 2016 г. по отношение на минималните стандарти за качество в намаляването на търсенето на наркотици в Европейския съюз, 11985/15

²⁴ Действие 10 е актуализирано.

²⁵ Действие 11 е актуализирано.

²⁶ Заключения на Съвета относно подобряването на наблюдението на предлагането на наркотици в Европейския съюз, 15 ноември 2013 г.

²⁷ Действие 17 е актуализирано.

²⁸ Действие 19 е актуализирано.

²⁹ Действие 20 е изменено съответно.

³⁰ Регламент (ЕО) № 273/2004 на Европейския парламент и на Съвета относно прекурсорите на наркотични вещества (ОВ L 47, 18.2.2004 г., стр. 1) и Регламент (ЕО) № 111/2005 на Съвета за определяне на правила за мониторинг на търговията между Съюза и трети страни в областта на прекурсорите (ОВ L 22, 26.1.2005 г., стр. 1)

³¹ *Study on alternatives to coercive sanctions as response to drug law offences and drug-related crimes* (Проучване на алтернативите на принудителните санкции в отговор на нарушения и престъпления, свързани с наркотици), май 2016 г., за Европейската комисия

³² Действие 22 е актуализирано.

- Повече внимание към използването на ИКТ при производството и трафика на **забранени наркотични вещества**³³ съгласно заключенията на срещата на експертите през юни 2016 г., организирана от Комисията³⁴ в контекста на интернет форума на ЕС.

В. Координация

- **По-голямата съгласуваност и координация** с другите работни групи на Съвета биха помогнали на хоризонталната работна група „Наркотици“ (HDG) да изпълнява своята роля за мониторинг на прилагането на Стратегията и да гарантира съгласуване между дейностите за намаляване на търсенето и предлагането, както и да идентифицира полезни взаимодействия³⁵.
- По време на заседанията на HDG следва да се отдели повече време и внимание за обсъждане на **изпълнението на Плана за действие**³⁶.
- В съответствие с позицията на ЕС в световните форуми следва да се търсят **допълнителни възможности за засилване на участието на гражданското общество** във формулирането, изпълнението, мониторинга и оценката на политиките за борба с наркотиците на равнището на ЕС и на национално равнище³⁷.

Г. Международно сътрудничество

- В оценката се констатира, че има възможност за подобряване на **капацитета на делегациите на ЕС** за тяхното ангажиране по въпросите, свързани с наркотиците, и за сътрудничество между тях на регионално равнище³⁸.
- Следва да се обърне по-голямо внимание на борбата с **отглеждането на култури за производство на незаконни наркотици** и на подобряването на **алтернативното развитие**³⁹.

³³ Действие 23 е актуализирано. Предизвикателствата произтичат от фактори като надеждното криптиране на данни, уеб хостинга, преминаването от повърхностни към дълбоки уебсайтове и/или даркнет; появата на нови форми на плащане (като например „биткойни“); и разрастването на рекламата и обмена на наркотици по социалните медии. Особено внимание е отделено на използването на интернет за продажба на лекарства, изискващи лекарско предписание, и нови психоактивни вещества.

³⁴ Report from expert meeting "Internet and drugs" (Доклад от експертна среща „Интернет и наркотиците“), юни 2016 г.

³⁵ Действие 24 е изменено в съответствие с препоръката в оценката за преразглеждане на действащите механизми за координация между HDG и Постоянния комитет за оперативно сътрудничество в областта на вътрешната сигурност (COSI). Освен това в действия 24 и 28 (така, както са изменени) се отчита необходимостта от подобряване на координацията между HDG и тематичните работни групи на Съвета, като например работна група „ООН“ и работна група „Права на човека“. Така ще се подобрят полезните взаимодействия и сътрудничеството в областта на международните отношения, особено в рамките на процеса на преглед през 2019 г. на политическата декларация и плана за действие на ООН от 2009 г. за международно сътрудничество за постигане на интегрирана и балансирана стратегия за справяне с международния проблем с наркотиците.

³⁶ Действие 26 е актуализирано.

³⁷ Действие 31 е актуализирано.

³⁸ Действие 34 е изменено, за да се окаже пълна подкрепа на ролята на делегациите на ЕС при мониторинга на развитието на политиката в областта на наркотиците в държавите извън Съюза и при докладването за това до Комисията и Европейската служба за външна дейност (ЕСВД).

- За да отговори адекватно на опасенията по отношение на свързаните с наркотици убийства без съд и присъда или използването на смъртното наказание, ЕС следва да проучи начините за **сътрудничество с трети държави винаги когато възникват сериозни въпроси, свързани с наркотиците**⁴⁰.
- Вzeti са предвид също така последните промени в рамките на **Дъблинската група**⁴¹, която се стреми към модернизиране на своите методи на работа⁴².
- Съответните действащи лица не смятат, че провеждането на ежегоден диалог за свързаната с наркотиците помощ от страна на ЕС и държавите членки за трети държави е от съществено значение, поради което това действие отпада от проекта на план за действие⁴³.
- Съществува общ консенсус, че един от ключовите начини, по които Стратегията и Планът за действие носят добавена стойност, е създаването на възможност на ЕС да излиза с **единна позиция** на международни форуми, както бе демонстрирано в процеса на подготовка за специалната сесия на Общото събрание на ООН през 2016 г. Сега усилията трябва да бъдат съсредоточени върху изпълнението на приетите на специалната сесия мерки и върху подготвянето на междинния преглед през 2019 г. на приетите през 2009 г. политическа декларация и план за действие за международно сътрудничество за постигане на интегрирана и балансирана стратегия за справяне с международния проблем с наркотиците⁴⁴.

Д. Научни изследвания, информация, мониторинг и оценка

- Нужни са ясни **показатели за измерване на въздействието** на финансираните от ЕС проекти⁴⁵.
- Взета е предвид работата за **насърчаване на научната оценка** на политиките и интервенциите на национално, европейско и международно равнище⁴⁶.
- За да се попълни липсата на солидни доказателства⁴⁷, е създадено ново действие⁴⁸, насочено към документиране на **потенциалните връзки между трафика на наркотици и:**
 - **финансирането на терористични групи и дейности**, включително всяко припокриване на установените маршрути за производство и трафик на

³⁹ Бившите действия 34 и 35 са слети в действие 35, тъй като разглеждат подобни въпроси: отглеждането на култури за производство на незаконни наркотици и алтернативното развитие продължават да бъдат предмет на интерес.

⁴⁰ Действие 38 е актуализирано. Предвид подновените дипломатически отношения Иран беше добавен към списъка на държавите, с които ЕС ще се стреми към по-тесно сътрудничество и ще провежда диалог по въпросите на наркотиците.

⁴¹ Дъблинската група е гъвкав, неформален механизъм за консултация и координация по отношение на глобални, регионални и специфични за отделни държави проблеми, свързани с производството, трафика и търсенето на забранени наркотични вещества. Работата ѝ се основава на консенсус и взаимопомощ. В групата участват държавите — членки на Европейския съюз, Австралия, Канада, Япония, Норвегия, Съединените американски щати, Европейската комисия и Службата на ООН по наркотиците и престъпността.

⁴² Действие 39 е актуализирано.

⁴³ Предишното действие 40 е премахнато.

⁴⁴ Действие 41 е актуализирано.

⁴⁵ Действие 45 е актуализирано.

⁴⁶ Действие 46 е актуализирано.

⁴⁷ Също действие 8.

⁴⁸ Ново действие 47.

наркотици и зоните на конфликти и източниците на финансиране на терористични групи в ЕС;

- **контрабандата на мигранти**, като при това се създава взаимодействие с Плана за действие на ЕС за борба с контрабандата на мигранти;⁴⁹ **и**
 - **трафика на хора**, като при това се създава взаимодействие със Стратегията на ЕС за премахване на трафика на хора (2012 — 2016 г.)⁵⁰.
- С оглед на дебата, който се води в момента в някои държави членки и в международен план, ще бъде направен по-задълбочен анализ на **действащите политики по отношение на канабиса** по света и на въздействието от тях⁵¹.
- Взета е предвид работата за подобряване на сътрудничеството между мрежата на митническите лаборатории и мрежата на съдебномедицинските лаборатории, както и между службите на Комисията в борбата с **новите психоактивни вещества**⁵².

V. Заключение

Междинната оценка на Стратегията на ЕС за борба с наркотиците (2013 — 2020 г.) и окончателната оценка на Плана за действие на ЕС относно наркотиците (2013 — 2016 г.) потвърдиха, че действащата Стратегия не е изгубила уместността си, и показаха, че между много от заинтересованите страни има консенсус за приемане на актуализиран план за действие за оставащите години от предвидения срок на Стратегията.

Поради това Комисията предлага План за действие за 2017 — 2020 г., в който се запазват и засилват съществуващите действия за справяне с предизвикателствата, които продължават да представляват заплаха за здравето и сигурността. Включени са също нови действия, за да се отразят промените от 2013 г. насам и за справяне с нововъзникващи предизвикателства, които не са били обхванати досега.

Окончателната оценка на Стратегията и Плана за действие за 2017 — 2020 г., както е предвидено в самата Стратегия, ще бъде представена през 2020 г. През 2019 г. ще бъде направена също оценка на EMCDDA, включително на системата Reitox⁵³, както е предвидено в учредителния регламент на EMCDDA⁵⁴. Тъй като горепосочените оценки ще предоставят ценна информация за изпълнението на Плана за действие на ЕС за 2017 — 2020 г., няма да е необходим междинен преглед на напредъка.

Сега Комисията ще започне диалог по предложениния проект на План за действие на ЕС относно наркотиците за периода 2017 — 2020 г. с Европейския парламент и Съвета.

⁴⁹ COM (2015) 285 final.

⁵⁰ COM (2012) 286 final.

⁵¹ Действие 48 е актуализирано. Канабисът е най-широко употребяваният наркотик в ЕС. През последните години в някои държави извън Съюза бяха извършени редица правни реформи по отношение на канабиса, като например декриминализация на употребата му, регулиране на пазарите или легализация.

⁵² Действие 52 е актуализирано.

⁵³ Reitox е Европейската информационна мрежа за наркотици и наркомании. Тя е създадена по същото време като EMCDDA и е съставена от „национални координатори“ или „национални обсерватории в областта на наркотиците“ (определени национални институции или агенции, които отговарят за събиране на данни и за докладване по отношение на наркотиците и наркоманиите).

⁵⁴ Регламент (ЕО) № 1920/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно Европейския център за мониторинг на наркотици и наркомании (преработен)

1. НАМАЛЯВАНЕ НА ТЪРСЕНЕТО НА НАРКОТИЦИ

Принос за измеримото намаляване на употребата на забранени наркотични вещества, на проблемната употреба на наркотици, на наркотичната зависимост и на свързаните с употребата на наркотици здравни и социални вреди, както и принос за забавянето на първоначалната употреба на наркотици

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/ оценка на данни
1. Предотвратяване на употребата на наркотици и, на второ място, забавяне на първоначалната употреба на наркотици	1. Предлагање на повече и по-ефективни основани на данни ⁵⁶ мерки за превенция, при които се отчитат: а. свързаните с населението рискови фактори като възрастта, пола, културните и социалните фактори; б. факторите на ситуационен риск като бездомничеството, миграцията и търсенето на убежище , употребата на наркотици в контекста на нощния живот и местата за отдих; работното място и управлението на моторни превозни средства под въздействието на	Текущо	ДЧ	• Трансверсални показатели 1, 11, 12 • Степен на осигуряване на равнище ДЧ на основани на данни всеобщи и екологични мерки за превенция • Степен на осигуряване на равнище ДЧ на основани на данни целенасочени мерки за превенция, в т.ч. мерки, ориентирани към семейството и общностите • Степен на осигуряване на равнище ДЧ на основани на данни мерки за превенция по индикации	Доклади на EMCDDA Национални доклади на Reitoх Доклади на ДЧ относно резултатите от мерките

⁵⁵

⁵⁶

В проекта на план за действие новият текст е в получер шрифт, а текстът, който Комисията предлага да се премахне, е отбелязан със зачертаване. „Основани на данни“ в този контекст следва да се разбира като „базирани на налични научни доказателства и опит“

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/ оценка на данни
	наркотични вещества; и в. индивидуални рискови фактори като психичното здраве, проблемното поведение и психо-социалното развитие, както и други фактори, които влияят върху склонността на отделните лица да употребяват наркотици, като генетичните фактори и семейните обстоятелства.				
	2. Освен предотвратяване на употребата на наркотици, утвърждаване и по-добро насочване на мерките за превенция и отклоняване с цел забавяне на първоначалната употреба на забранени наркотични вещества	Текущо	ДЧ	• Трансверсални показатели 1, 5, 12 • Степен на осигуряване на равнище ДЧ на основани на данни мерки за превенция и отклоняване, насочени към младите хора в семейството, общностите и формалното/неформалното образование	Доклади на EMCDDA Доклади на ДЧ относно резултатите от мерките
	3. Обмен на добри практики за превантивни мерки, насочени към децата и младите хора, включително: а. програми и кампании в рамките на формалното,	Текущо	ДЧ Гражданско общество	• Вид обмен на добри практики между ДЧ • Положителни оценки на поведенчески резултати от добри практики за интервенции (когато има такива)	Портал за добри практики на EMCDDA

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/ оценка на данни
	неформалното и формалното образование; б. онлайн програми и кампании; в. сътрудничество с интернет компании с цел превенция; и г. начини за използване на социалните медии за по-добро разбиране на употребата на наркотици и за подобряване на действията за намаляване на търсенето.		EMCDDA		Доклади на ДЧ Доклади на гражданското общество
	4. Повишаване на осведомеността относно рисковете и последствията, свързани с употребата на забранени наркотични вещества и други психоактивни вещества, включително чрез сътрудничество с интернет компании и експерти по превенция за по-добро обхващане на децата и младите хора	Текущо	ДЧ Комисия EMCDDA	- Трансверсални показатели 5, 12 - Ниво на информираност на населението като цяло и по-конкретно на младите хора относно здравословните начини на живот и за рисковете и последиците от употребата на забранени наркотични вещества и други психоактивни вещества	Доклади на EMCDDA Проучвания на Евробарометър ESPAD

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/ оценка на данни
					HBSC
	5. Създаване на условия за по-информирана реакция на предизвикателството, което представлява злоупотребата с предписани или закупени без рецепта опиоидни вещества и други психоактивни лекарства	2017 — 2020 г.	ДЧ Работна група „Наркотици“ на Съвета (HDG) EMA EMCDDA	• Съпоставяне на данни от ДЧ относно равнината и начините на предписване на неихоактивни лекарства до края на 2014 г. • Брой инициативи за насърчаване на подходящата употреба на предписани или на закупени без рецепта опиоидни вещества и други психоактивни лекарства • Съпоставяне на сведения и международни примери за начините за намаляване на рисковете от отклоняване и злоупотреба с психоактивни лекарства • Обучение за практикуващи лекари и други здравни специалисти относно употребата на лекарства за овладяване на болката и третиране на страданието	Доклади на ДЧ EMCDDA Доклад по проекта „Alice RAP“

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/ оценка на данни
2. Подобряване на ефективността на лечението на наркозависимостта и на рехабилитацията, вкл. на грижите за лица с коморбидност, с цел намаляване на употребата на забранени наркотични вещества, проблемната употреба на наркотици, разпространението на наркозависимостта и на свързаните с употребата на наркотици здравни и социални	6. Подобряване и разширяване на спектъра, предлагането, обхвата и достъпността на основани на данни всеобхватни и интегрирани услуги за лечение. Гарантиране, че тези услуги вземат предвид употребата на няколко вида наркотици (едновременна употреба на забранени и/или разрешени вещества, вкл. алкохол и тютюн) както и нововъзникващите нужди на употребяващите наркотици в напреднала възраст и специфичните въпроси, свързани с пола. Разработване на програми за ранна интервенция/лечение и терапия за деца и подрастващи, употребяващи наркотици.	Текущо	ДЧ	- Трансверсални показатели 1, 6, 11 - Многообразие на основани на данни всеобхватни и интегрирани услуги за лечение на равнището на държавите членки, включително услугите, насочени към употреба на няколко вида наркотици и към потребностите на употребяващите наркотици в напреднала възраст. - Данни на ДЧ относно придържането към лечение и постигнатите резултати	Доклади на EMCDDA Reitox Национални доклади Портал за добри практики на EMCDDA Окончателна оценка на Стратегията и Плана за действие на ЕС за борба с наркотиците

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/ оценка на данни
рискове и вреди, както и подпомагане за възстановяването и социалната (ре)интеграция на проблемните употребяващи наркотици и наркозависимите лица и на уязвими общности, включително чрез изграждане на полезни взаимодействия с Европейския корпус за солидарност.					Доклади на ДЧ
	7. Разширяване на предлагането на услуги за рехабилитация/възстановяване с акцент върху услугите, които: а. са съсредоточени върху предоставянето на непрекъснати грижи за лицата чрез управление на отделните случаи и междуведомствено сътрудничество, б. подпомагат социалната (ре)интеграция (вкл. пригодността за заетост и жилищното настаняване) на проблемни и зависими наркомани, включително затворници, и наркомани в напреднала възраст,	Текущо	ДЧ	• Трансверсален показател 11 Данни на ДЧ относно: • Увеличаването на услугите за рехабилитация/възстановяване, при които се използват подходи за управление на отделните случаи и междуведомствено сътрудничество • Увеличаването на броя на свързаните с пола специфични програми за рехабилитация и възстановяване • Увеличаването на броя на програми за всеобхватни общностни грижи, насочени специално към употребяващи наркотици лица, засегнати от коморбидност, които включват партньорства между лечебните заведения за психично	Доклади на EMCDDA Доклади на ДЧ за резултатите от услугите

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/ оценка на данни
	когато е приложимо; в. способстват за по-добро диагностициране и лечение на лицата с психиатрична и соматична коморбидност, която включва употреба на наркотици, например с бързи тестове за хепатит В и хепатит С и ХИВ, както и други предавани по полов път инфекции и туберкулоза, в съответствие с минималните стандарти за качество в областта на намаляването на търсенето на наркотици, приети от Съвета през 2015 г. г. вземат предвид специфичните свързани с пола нужди; и д. достигат до уязвимите общности, включително децата и подрастващите, етническите малцинства, мигрантите и търсещите убежище, ЛГБТИ, предоставящите			здраве и заведенията за рехабилитация и възстановяване и затворите. • Степента и продължителността на въздържането от употреба на забранени и/или разрешени наркотични вещества от лица, напускащи лечение на наркозависимост • Наличие на варианти за лечение, отговарящи на нуждите на лицата, които минават през период на рецидив в употребата на наркотици, и на употребяващите наркотици в напреднала възраст	

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/ оценка на данни
	сексуални услуги срещу заплащане и затворниците, хората, живеещи с ХИВ/СПИН, и бездомните.				
	8. а) Подобряване на достъпа до услугите за ограничаване на вредите, като например програми за обмен на игли и спринцовки, заместителна терапия и програми за налоксон за домашна употреба Осигуряване на условия услугите за лечение и информиране да предлагат по-добър достъп до възможности за ограничаване на рисковете и вредите с цел ограничаване на негативните последици от употребата на наркотици и съществено намаляване на броя на смъртните случаи, причинени пряко или косвено от употреба на наркотици, както и на инфекциозните, предавани по кръвен път болести, които се свързват с употреба на наркотици, но не	Текущо	ДЧ EMCDDA Комисия Форум на гражданско то общество относно наркотиците Форум на гражданско то общество относно ХИВ/СПИН , вирусен хепатит и туберкулоза	- Трансверсални показатели 2, 3, 4, 11 - Подобряване на наличието и достъпа до основани на данни мерки за ограничаване на рисковете и вредите в ДЧ - Вид обмен на добри практики относно мерки за ограничаване на рисковете и вредите - Брой ДЧ, достигащи препоръките на СЗО на минимален праг от 200 стерилни игли и спринцовки, предоставяни годишно на лицата, които си инжектират наркотици - Обхват на програмите за заместителна терапия сред хората със зависимост от опиоидни вещества - Подобряване на наличието на програмите за налоксон за домашна употреба и програмите за намаляване на вредите от нощния живот	Доклади на EMCDDA Национални доклади на Reitox Доклади на ДЧ относно услугите

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/ оценка на данни
	само ХИВ и вирусен хепатит, както и на предавани по полов път болести и туберкулоза б) Установяване и преодоляване на пречките пред достъпа до лечение на хепатит С сред хората, които си инжектират наркотици, включително затворници и други уязвими групи в) Обмен на добри практики относно мерките за ограничаване на рисковете и вредите, като например програми за обмен на игли и спринцовки, заместителна терапия, помещения за употреба на наркотици, програми за налоксон за домашна употреба, интервенции на партньорска основа, информационни кампании за видовете лечение, лечение на хепатит С, тестване на хапчета, самостоятелно тестване за ХИВ/СПИН и т.н.			• Брой програми за улесняване на достъпа на хората, които си инжектират наркотици, до лечение на вируса на хепатит С (HCV) и обхванати лица • Брой програми за намаляване на вредите, насочени към уязвимите общности, като например етническите малцинства, мигрантите и търсещите убежище, ЛГБТИ, предоставящите сексуални услуги срещу заплащане и затворниците • Степен на изпълнение на насоките на ECDC/EMCDDA за профилактика и контрол на инфекциозните болести сред хората, които си инжектират наркотици • Степен на прилагане на минималния стандарт за качество на ЕС при намаляването на търсенето на наркотици III (<i>Услугите за лечение включват доброволни тестове за предавани по кръвен път инфекциозни заболявания, предупреждаване за опасностите</i>)	

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/ оценка на данни
				<i>от рисково поведение и помощ за третиране на болестите)</i>	
	9. Подобряване на разработването, предлагането и обхвата на мерките за здравни грижи за употребяващите наркотици в затворите и след освобождаване с цел постигане на качество на грижите, равностойно на предоставяното в общностите	Текущо	ДЧ	• Трансверсален показател 10 • Предлагане на услуги за употребяващите наркотици в затворите (включително заместителна терапия и програми за обмен на игли и спринцовки) и степен, до която политиките и практиките на затворите в областта на здравето включват модели за грижи, обхващащи добри практики за оценка на нуждите и непрекъснатост на грижите за затворниците в периода на лишаване от свобода • Намаляване на физическите и психическите свързани с употребата на наркотици проблеми сред затворниците • Степен, до която предоставяните в затворите и в общностите услуги включват продължаване на грижите за затворниците и след освобождаването им, като се обръща особено внимание на предотвратяване на приемането на свръхдоза	Доклади на EMCDDA Национални доклади на Reitox Доклади на ДЧ относно услугите

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/ оценка на данни
3. Включване на координирани подходи, основани на добри практики и качество, при намаляването на търсенето на наркотици	10. Прилагане на минималните стандарти за качество на ЕС, приети от Съвета през 2015 г.⁵⁷, които помагат за преодоляване на различията между науката и практиката, за: а. мерки за превенция (екологична, всеобща, избирателна и по индикации); б. мерки за ранно установяване и интервенция; в. мерки за ограничаване на рисковете и вредите; и г. мерки за лечение, рехабилитация, социална интеграция и възстановяване. и мониторинг на тяхното изпълнение.	2017 — 2020 г.	Съвет Работна група на Съвета (HDG) ДЧ Комисия EMCDDA	• Консенсус между ДЧ относно минималните стандарти за качество въз основа на предходни подготвителни проучвания на ЕС • Преглед на данните от програмите за намаляване на търсенето на наркотици, изпълнени в съответствие със стандартите; • Брой на наличните програми за обучение за специалисти, предназначени за работещите по намаляване на търсенето на наркотици и/или прогнозен брой на работещите в областта, достигнати от подобни програми за обучение; • Участие на гражданското общество в прилагането на стандартите, включително в планирането и въвеждането им • Брой и въздействие на проектите и програмите, финансирани на равнището на ЕС, с които се насърчава обменът на добри практики в прилагането на тези стандарти • Сътрудничество между министерствата в подкрепа на прилагането на тези стандарти.	Портал за добри практики на EMCDDA Двугодишен доклад на COM за напредъка Доклади на ДЧ Окончателна оценка на Стратегията и Плана за действие на ЕС за борба с наркотиците

⁵⁷

Заключения на Съвета относно изпълнението на Плана за действие на ЕС по отношение на наркотиците за периода 2013 — 2016 г. по отношение на минималните стандарти за качество в намаляването на търсенето на наркотици в Европейския съюз, 11985/15

2. НАМАЛЯВАНЕ НА ПРЕДЛАГАНЕТО НА НАРКОТИЦИ

Да способства за измеримо намаляване на наличието и предлагането на забранени наркотични вещества в ЕС

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
4. Засилване на ефективната координация и сътрудничество при правоприлагането в ЕС с цел борба със забранените наркотични вещества в съответствие, когато е уместно, с имащи отношение действия, определени чрез цикъла на политиките на ЕС	11. Пълноценно използване на наличните инструменти, канали и средства за комуникация за обмен на разузнавателни сведения и информация в областта на правоприлагането, с оглед събиране и анализ на информацията относно наркотиците	Текущо	ДЧ Европол Евроюст Работна група на Съвета (COSI)	• Трансверсален показател 7 • Брой на дейностите с голямо въздействие, насочени към събиране на разузнавателни сведения, на съвместните операции, съвместните екипи за разследване и трансграничните инициативи за сътрудничество с акцент върху престъпни организации, извършващи дейности със забранени наркотични вещества • Засилено използване на системите на Европол за обмен на информация, анализ и експертен опит по въпросите на наркотиците • Резултати, постигнати в рамките на проектите на ЕМРАСТ и на двустранни и многостранни инициативи	Доклади на EMCDDA Агенции на ЕС Доклади на Европол Доклади на Евроюст Доклади на ръководители на проекти в рамките на ЕМРАСТ

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
				Брой на свързаните с наркотици случаи, препратени на Евроюст и Европол, включително качествена, контекстуална информация за тези случаи	
	12. Набелязване и определяне като приоритет на най-сериозните непосредствени заплахи във връзка с организираната наркопрестъпност	2017 г.	Съвет Работна група на Съвета (COSI) Европол ДЧ Комисия	Установен цикъл на политиките на ЕС и приоритети по отношение на престъпността за периода 2017 — 2021 г.	Заклучения на Съвета относно цикъла на политиките на ЕС EU SOCTA Многогодишни стратегически планове (МСП) Оценка на ЕМРАСТ Доклади на ръководители на проекти в рамките

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
					на ЕМРАСТ
					Доклад на директорите на Европол
	13. Подобряване на обучението в CEPOL за правоприлагащите служители, посветено на производството, трафика и финансовите престъпления , свързани със забранените наркотични вещества, и по-конкретно на методите и техниките за обучение а. за борба с използването на нови комуникационни технологии в производството и трафика на забранени наркотични вещества; б. за активизиране на конфискацията на активи; в. за борба с изпирането на пари; г. за откриване и обезвреждане на незаконни тайни лаборатории и места за отглеждане на канабис.	2017 — 2020 г.	ДЧ CEPOL Европол Работна група на Съвета (COSI) Комисия	- Извършване на редовна оценка на нуждите от обучение - Осигуряване и провеждане на съответните обучения - Брой на правоприлагащите служители, които са обучени и впоследствие ефективно разположени	Двугодишен доклад на COM за напредъка Годишен доклад на CEPOL Учебна програма на CEPOL Оценка на ЕМРАСТ Доклади на ръководители на проекти в рамките на ЕМРАСТ

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
	14. Подобряване на борбата с наркодейностите чрез укрепване и мониторинг на ефективността на регионалните платформи за обмен на информация и на регионалните платформи за обща сигурност с цел преустановяване и премахване на заплахите, предизвикани от промени в каналите за трафик на наркотици	Текущо	Комисия ДЧ Европол Работна група на Съвета (COSI) Регионални платформи за обмен на информация Регионални платформи за обща сигурност	• Трансверсален показател 7 • Брой на дейностите, основани на разузнавателни сведения, които водят до прекъсване и премахване на каналите за трафик на наркотици • Степен на обмен на информация чрез ефективна дейност на мрежата на служителите за връзка	Доклади на EMCDDA Платформи за обща сигурност/обмен на информация и доклади за оценка EU SOCTA Оценка на EMPACT Доклади на ръководители на проекти в рамките на EMPACT Доклад на директорите на Европол

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
					МАОС(N) ⁵⁸
	15. Засилване на дейностите за предотвратяване на отклоняването на прекурсори и предпрекурсори на наркотични вещества с цел използването им за незаконно производство на наркотични вещества	Текущо	ДЧ Европол Комисия Работна група на Съвета (CUG COSI)	- Брой случаи и количество спрени или иззети пратки на прекурсори, предназначени за незаконна употреба - Резултати от проектите на ЕМРАСТ - Използване на онлайн системата за нотификация преди износ и по-често използване на системата за съобщаване на инциденти с прекурсори (PICS) - Брой съвместни последващи заседания и други дейности за предотвратяване на отклоняването на прекурсори и предпрекурсори	Доклади на правоприлагащите агенции на ЕС и ДЧ Оценка на ЕМРАСТ Доклади на ръководителите на проекти рамките на ЕМРАСТ Доклад на директорите на Европол
	16. Борба с трансграничния наркотрафик, включително трафика чрез контейнерни и колетни пратки, и	Текущо	ДЧ Европол	Повишен брой мултидисциплинарни/междуведомствени съвместни операции и	Двугодишен доклад на СОМ

⁵⁸

Центърът за морски анализи и операции — Наркотици (МАОС (N) със седалище в Лисабон е създаден по инициатива на 7 държави членки — Ирландия, Испания, Италия, Нидерландия, Обединеното кралство, Португалия и Франция — и се съфинансира от фонд „Вътрешна сигурност“ на Европейския съюз. Центърът представлява форум за многостранно сътрудничество за противодействие на трафика на забранени наркотични вещества по море и въздух.

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
	подобряване на граничната сигурност, по-конкретно в пристанищата, летищата и сухопътните контролно-пропускателни пунктове на ЕС чрез засилване на усилията, включително обмен на информация и разузнавателни сведения, от съответните правоприлагащи агенции		Работни групи на Съвета (CCWP COSI)	инициативи за трансгранично сътрудничество • Брой действащи меморандуми за разбирателство, договорени между правоприлагащите агенции и съответните организации като въздушни превозвачи, компании за въздушни куриерски услуги, компании за превоз, пристанищни власти и химични компании • Резултати от проектите на ЕМРАСТ • Подобряване на обмена на разузнавателни сведения и информация относно трансграничния наркотрафик, като се използват, наред с другото, наличните системи за наблюдение на границите	за напредъка Доклади за оценка на ръководители на проекти в рамките на ЕМРАСТ Доклад на директорите на Европол Доклади на Европол Доклади на ДЧ

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
	17. Изпълнение на ключовите показатели за намаляване на предлагането на наркотици, приети от Съвета през 2013 г.⁵⁹	2017 — 2020 г.	Комисия ДЧ Съвет Работна група на Съвета (HDG) EMCDDA Европол	- Разработване и съгласуване на пътна карта за прилагането на ключовите показатели относно предлагането на наркотици — Споразумение на ДЧ по ключовите показатели относно предлагането на наркотици - брой и количество на иззетите наркотици - чистота и състав на наркотиците - цени на наркотиците - обезвредени съоръжения за производство на наркотици - нарушения на правото, свързани с наркотиците - наличие на наркотици в проучвания на населението - прогнози за размера на пазара	Преглед на наличните събрани данни относно предлагането в ДЧ Доклади на EMCDDA Доклади на Европол Двугодишен доклад на COM за напредъка

⁵⁹

Заключения на Съвета относно подобряването на наблюдението на предлагането на наркотици в Европейския съюз, 15 ноември 2013 г.

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
5. Укрепване на ефективното съдебно сътрудничество и законодателство в ЕС	18. Укрепване на съдебното сътрудничество в ЕС, като вниманието се насочи към трансграничния наркотрафик, изпирането на пари и конфискуването на приходите от организираната наркопрестъпност	2017 — 2020 г.	Съвет Комисия ДЧ Евроюст	- Приемане и Навременно прилагане на съгласувани мерки и законодателство на ЕС относно: а) конфискуването и възстановяването на активи от престъпна дейност⁶⁰; б) изпирането на пари⁶¹; в) сближаването на определенията и санкциите за наркотрафик в ЕС⁶² - Нарастване на броя на	Доклади на Евроюст Доклади на ДЧ Двугодишен доклад на СОМ за напредъка

⁶⁰ [Директива 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз; Решение 2007/845/ПВР на Съвета относно сътрудничеството между Службите за възстановяване на активи на държавите членки при проследяване и установяване на облаги или друго имущество, свързани с престъпления; Рамково решение 2006/783/ПВР на Съвета за прилагане на принципа за взаимно признаване на решения за конфискация; Рамково решение 2003/577/ПВР на Съвета за изпълнение в Европейския съюз на решения за обезпечаване на имущество или доказателства, Предложение на Комисията за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно взаимното признаване на решенията за замразяване и конфискация на активи от престъпна дейност; Рамково решение 2005/212/ПВР на Съвета относно конфискация на облаги, средства и имущество от престъпления; Рамково решение 2003/577/ПВР на Съвета за изпълнение в Европейския съюз на решения за обезпечаване на имущество или доказателства.](#)

⁶¹ [Директива \(ЕС\) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент \(ЕС\) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията; Рамково решение 2001/500/ПВР на Съвета относно прането на пари, идентифицирането, проследяването, изземването и конфискацията на средствата и приходите от престъпна дейност. Предложение на Комисията за Директива на Европейския парламент и на Съвета за борба по наказателноправен ред с изпирането на пари, СОМ \(2016\) 826.Регламент \(ЕС\) 2015/847 на Европейския парламент и на Съвета относно информацията, придружаваща преводите на средства, и за отмяна на Регламент \(ЕО\) № 1781/2006; Регламент \(ЕО\) 1889/2005 на Европейския парламент и на Съвета относно контрола на пари в брой, които се внасят и изнасят от Общността. Предложение на Комисията за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно контрола на пари в брой, които се внасят и изнасят от Съюза и за отмяна на Регламент \(ЕО\) № 1889/2005](#)

⁶² [за изменение на Рамково решение 2004/757/ПВР на Съвета от 25 октомври 2004 г. за установяване на минималните разпоредби относно съставните елементи на наказуемите деяния и прилаганите наказания в областта на трафика на наркотици, във връзка с определението за „наркотици“](#)

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
				финансовите разследвания и конфискации във връзка с приходите от организираната наркопрестъпност чрез съдебното сътрудничество в ЕС • Навременна и ефективна реакция на исканията за взаимопомощ и европейските заповеди за арест във връзка с незаконния наркотрафик	
	19. Приемане и прилагане на нови законодателни мерки на ЕС спрямо появата, употребата и бързото разпространение на нови психоактивни вещества	2017 — 2020 г.	Комисия Съвет Работна група на Съвета (HDG) ДЧ EMCDDA Европол	• Действащо законодателство на ЕС • Прилагане на законодателството на ЕС в държавите-членки • Разработване на насоки на ЕС за обмен на информация и процедури за оценка на риска • Мониторинг на последиците от новите законодателни мерки със специален акцент върху „ефекта от заместването“ на незаконния пазар на	Двугодишен доклад на COM за напредъка Доклади на ДЧ

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
				наркотици	
	20. Ефективно прилагане на законодателството на ЕС относно прекурсорите на наркотични вещества, за да се избегне отклоняването им, без да се прекъсва законната търговия	Текущо	Съвет Комисия ДЧ	Прилагане на регламентите на Европейския парламент и на Съвета относно прекурсорите на наркотични вещества, с които се изменят Регламент (ЕО) № 111/2005 на Съвета и Регламент (ЕО) № 273/2004	Двугодишен доклад на СОМ за напредъка Годишен доклад на ЕС относно прекурсорите на наркотични вещества
	21. Борба с използването на определени фармакологичноактивни субстанции (съгласно определението в Директива 2011/62 на ЕС) като „разредители“ на забранени наркотични вещества	Текущо	ДЧ Комисия ЕМА EMCDDA Европол	- Брой изземвания на активни субстанции, използвани като „разредители“ на забранени наркотични вещества - Навременно прилагане на новите законодателни изисквания на ЕС за сигурността на веригата за доставки на активни вещества съгласно Директива 2011/62/ЕС („Директивата за	Доклади на CCWP и CUG Доклади на ДЧ

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
				фалшифицираните лекарствени продукти“)	
	22. Държавите членки осигуряват и прилагат, когато това е уместно и в съответствие с техните нормативни уредби, алтернативи на принудителните санкции (напр. обучение, лечение, рехабилитация, последващи грижи и социална интеграция) за употребяващите наркотици правонарушители, включително: а. Образование б. (Условна присъда и) лечение в. Прекратяване на разследване или наказателно преследване г. Рехабилитация д. Последващи грижи и социална интеграция и развитие на измерението на основните права като ключов фактор за по-добро балансиране на репресията и насърчаване на рехабилитацията.	2017 — 2020 г.	ДЧ Съвет (HDG)	- Повече и по-масово прилагане на алтернативи на принудителните санкции лишаването от свобода за употребяващите наркотици правонарушители в сферите на обучението, лечението, рехабилитацията, последващите грижи и социалната интеграция. - Засилване на мониторинга, прилагането и оценката на алтернативите на принудителните санкции Вид и брой на алтернативите на принудителните санкции, предвидени и прилагани от ДЧ Информация за лицата, получили алтернативни наказания, които извършват повторно нарушение в рамките на	Национални доклади на Reitoх Доклади на ДЧ

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
				5 години	

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
6. Ефективна реакция на настоящите и новите тенденции в незаконните наркодейности	23. Набелязване на стратегически действия спрямо ролята на новите комуникационни технологии и хостинга на свързани уебсайтове при производството, маркетинга, закупуването и разпространението на забранени наркотични вещества, включително контролирани нови психоактивни вещества на национално равнище и на равнище ЕС, включително чрез: а. Сътрудничество с промишлеността б. Финансиране от ЕС и национално финансиране за научни изследвания и разработване на инструменти за подкрепа на работата на правоприлагащите органи в. Създаване на речник на термините г. Създаване на инвентарен списък на съществуващите	2017 — 2020 г.	Съвет Комисия Работни групи на Съвета (HDG, COSI) ДЧ Европол CEPOL EMCDDA	- Резултати от дейностите по правоприлагане, насочени срещу наркопрестъпността в интернет - Нарастване на броя на съвместните операции и трансграничните инициативи за сътрудничество Брой и въздействие на финансираните научноизследователски проекти и инструменти, разработени за подкрепа на правоприлагането Брой споразумения/дискусии със съответните индустриални партньори Създаване на речник на термините Създаване на инвентарен списък на инструментите за мониторинг Брой сесии за обучение на заинтересовани лица Брой срещи с международни	Междинен преглед на напредъка по приоритетите на цикъла на политиките на ЕС Оценка на ЕМПАСТ и доклади на ръководителите на рамките на ЕМПАСТ Доклад на директорите на Европол Годишен доклад/статистика на CEPOL Доклади на ДЧ

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
	инструменти за мониторинг на интернет и даркнет д. Предоставяне на специализирано обучение за правоприлагащите, митническите и граничните служители, прокурори и съдии е. Постоянен и проактивен мониторинг на електронни пазари от страна на правоприлагащите органи ж. Обмен на добри практики с международни партньори з. Рационализиране на производствата за правна взаимопомощ и, когато е приложимо, за взаимно признаване в съответствие със заключенията на Съвета от 9 юни 2016 г. относно повишаване на ефективността на наказателното правосъдие в			партньори, на които действието е било обсъдено	Доклади на агенциите на ЕС Комисия

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
	киберпространството ⁶³				

⁶³ Заключение на Съвета относно повишаване на ефективността на наказателното правосъдие в киберпространството, 9 юни 2016 г.

3. Координация

Държавите членки и ЕС следва да координират ефективно политиките за борба с наркотиците

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
7. Осигуряване на ефективна координация в ЕС в областта на наркотиците	24. Подобряване на обмена на информация между HDG и други имащи отношение работни групи на Съвета, и по-специално COSI, за засилване на координацията, свързана с намаляването на предлагането на наркотици Подобряване на обмена на информация между HDG и други имащи отношение географски и тематични работни групи на Съвета, включително: COAFR, COASI, COEST, COLAT, COWEB, CONUN и CONOM	Текущо	Председателство Съвет ЕСВД Работна група на Съвета (HDG)	- Степен, до която Стратегията и Планът за действие на ЕС за борба с наркотиците са взети предвид в програмите на други работни групи на Съвета, вкл. COSI, COAFR, COASI, COEST, COLAT, COWEB, CONUN и CONOM. - Редовна информационна точка от дневния ред на HDG (веднъж по време на всяко председателство) за дейности по свързаните с наркотиците приоритети на цикъла на политиката на ЕС (въз основа на доклади на EMPACT) в присъствието на председателя на групата за подкрепа на COSI, ако е необходимо.	Доклади на работната група на Съвета (HDG) Доклад на председателството
	25. Всяко председателство може да свика заседания на националните координатори по въпросите на наркотиците и на други групи, когато това е уместно, които да	Два пъти годишно	Председателство ДЧ	Степен, до която дневният ред на заседанията на националните координатори по въпросите на наркотиците отразява последните събития, тенденции	Доклад на председателството

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
	разгледат новите тенденции, ефективните действия за намеса и други новости в политиката, които имат добавена стойност за стратегията на ЕС за борба с наркотиците и за ДЧ			и нови познания при ответните мерки и дава възможност за по-добра комуникация и обмен на информация	
	26. Работна група „Наркотици“ ще улеснява а) мониторинга на прилагането на плана за действие чрез тематични дебати и б) ежегодния диалог относно състоянието на проблема с наркотиците в Европа	а) Два годишно Текущо б) Ежегодно	Председателство Работна група на Съвета (HDG) ДЧ Комисия EMCDDA Европол	- Степен на изпълнение на плана за действие Брой действия от Плана за действие, разгледани на тематични дебати в HDG - Навременно организиране на диалог в HDG относно последните тенденции и данни относно наркотиците	Доклад на председателството
	27. Осигуряване на съгласуваност и непрекъснатост на действията на ЕС и държавите членки при отделните председателства с цел укрепване на интегрирания, балансиран и научно обоснован подход към наркотиците в ЕС	а) Два годишно Текущо	Председателство Тройка ДЧ	- Степен на съгласуваност и непрекъснатост на действията при отделните председателства - Напредък в прилагането на стратегията на ЕС за борба с наркотиците при отделните председателства	Доклад на председателството

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
			Комисия Работна група на Съвета (HDG) EMCDDA Европол		
	28. Осигуряване на координацията на политиките и ответните мерки на ЕС по отношение на наркотиците с цел подкрепа на международното сътрудничество между ЕС, трети държави и международни организации	Текущо	ЕСВД Комисия Работна група на Съвета (HDG) ДЧ	- Степен на последователност и съгласуваност на целите, очакваните резултати и мерките, предвидени в действията на ЕС по отношение на наркотиците - Включване на приоритетите относно наркотиците в стратегиите на компетентните органи на ЕС - Засилено сътрудничество между HDG и географските/регионалните и тематичните работни групи, вкл. COAFR, COASI, COEST, COLAT, COWEB, CONUN и СОНОМ	Годишен доклад на ЕСВД до HDG Двугодишен доклад на СОМ за напредъка
	29. Постигане на координирано и подходящо ниво на ресурси на	Ежегодно	ДЧ	- Трансверсален показател 14 - Размер на финансирането на	Доклади на

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
	равнище ЕС и ДЧ с оглед изпълнение на целите на ЕС за борба с наркотиците		Комисия ЕСВД Съвет Работна група на Съвета (HDG)	равнище ЕС и, когато е уместно, на равнище ДЧ • Степен на координация по програми за финансиране в областта на наркотиците между работните групи на Съвета и Комисията	EMCDDA Доклади на Комисията Двугодишен доклад на COM за напредъка
8. Осигуряване на ефективна координация на политиката относно наркотиците на национално равнище	30. Координиране на действията в рамките на политиката относно наркотиците между правителствените служби/министерствата и съответните агенции на равнище ДЧ и осигуряване на подходящо мултидисциплинарно представителство или принос за делегациите на HDG	Текущо	ДЧ	• Трансверсален показател 14 • Ефективност на хоризонталния механизъм за координиране на политиките за наркотиците на равнище ДЧ • Брой хоризонтални действия за намаляване на търсенето и предлагането на наркотици на равнище ДЧ	Доклади на EMCDDA Национални доклади на Reitox Двугодишен доклад на COM за напредъка Доклади на ДЧ

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
9. Осигуряване на участието на гражданското общество в политиката за борба с наркотиците	31. Насърчаване и подкрепа засилване за диалога с гражданското общество и научната общност и приобщаването им към разработването и формулирането, прилагането, мониторинга и оценката на политиките за борба с наркотиците на равнище ДЧ и ЕС	Текущо	ДЧ Комисия Работна група на Съвета (HDG) Председателство Форум на гражданското общество за наркотиците	• Навременно организиране на диалози между Форума на гражданското общество в ЕС по проблемите на наркотиците и HDG при всяко председателство • Участие на Форума на гражданското общество в ЕС по проблемите на наркотиците при прегледа на изпълнението на плана за действие на ЕС относно наркотиците • Степен на участие на гражданското общество във разработването и формулирането, прилагането, мониторинга и оценката на политиките на ДЧ и на ЕС за борба с наркотиците, като се обърне особено внимание на приобщаването на употребяващите наркотици, използващите услуги, свързани с употребата на наркотици, и младите хора • Навременно организиране на диалози между научната общност (естествените и социалните науки, вкл. невронауките и поведенческите	Комисия Двугодишен доклад за напредъка Обратна информация от Форума на гражданското общество в ЕС по проблемите на наркотиците и от представителите на гражданското общество на равнището на ДЧ и ЕС Доклади на

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
				изследвания) и HDG Разработване на база данни за улесняване на комуникациите в гражданското общество в ЕС по въпросите, свързани с политиките на ЕС и ДЧ за борба с наркотиците	ДЧ Обратна информация от научната общност чрез научния комитет на EMCDDA

4. МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Засилване на диалога и сътрудничеството между ЕС и трети държави и международни организации по въпросите на наркотиците по всеобхватен и балансиран начин

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
10. Интегриране на стратегията на ЕС за борба с наркотиците в цялостната рамка на външната политика на ЕС като част от всеобхватен подход, използващ пълноценно разнообразния набор от политики и дипломатически, политически и финансови инструменти, с които разполага ЕС, по един съгласуван и координиран начин	32. Осигуряване на съгласуваност на вътрешните и външните аспекти на политиките на ЕС за борба с наркотиците и цялостно интегриране на въпросите за наркотиците в политическите диалози и рамковите споразумения между ЕС и неговите партньори и в позицията, застъпвана от ЕС, по глобални въпроси или предизвикателства	Текущо	Комисия ЕСВД Председателство Работна група на Съвета (HDG) ДЧ	- Трансверсален показател 13 - По-добро отразяване на приоритетите на политиката за борба с наркотиците във външните политики и действия на ЕС - Включване на свързани с наркотиците приоритети в стратегиите на ЕС спрямо трети държави и региони - Брой действащи споразумения, стратегически документи и планове за действие	Доклади на ЕСВД Междинен преглед на стратегията на ЕС за борба с наркотиците Двугодишен доклад на СОМ за напредъка
	33. Гарантиране, че политическите приоритети и балансът между намаляването на търсенето и на предлагането са добре отразени във вариантите на политиките и при планирането, предоставянето и	Текущо	Комисия ДЧ ЕСВД	Степен, в която приоритетите на политиката на ЕС за борба с наркотиците, най-вече балансът между намаляването на	Двугодишен доклад на СОМ за напредъка

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
	мониторинга на външната помощ, по-конкретно в държавите на произход и на транзит, чрез проекти, включващи: а. разработване на интегрирани, балансиращи и основани на данни политики за борба с наркотиците; б. намаляване на предлагането; в. предотвратяване на отклоняването на прекурсори и предпрекурсори на наркотични вещества; г. намаляване на търсенето на наркотици; и д. алтернативни мерки за развитие.			търсенето и на предлагането, са отразени във финансираните приоритети и проекти • Ниво на прилагане на координираните действия в плановете за действие на ЕС и трети държави и региони • Брой национални стратегии и планове за действие на трети държави, които включват интегрирани политики относно наркотиците	Доклади на ЕСВД относно планирането Доклади за мониторинг и оценка на програми на Комисията и ДЧ
	34. Подобряване на капацитета и засилване на ролята на делегациите на ЕС, така че да могат да се ангажират проактивно по въпроси на политиката за борба с наркотиците и да докладват ефективно за местното състояние на борбата с наркотиците	2017 — 2020 г.	ЕСВД Комисия ДЧ	• Подходящ експертен опит, обучение и политически насоки, предоставени на делегациите на ЕС • Укрепване на регионалните мрежи между делегациите на ЕС по въпросите на борбата с наркотиците • Засилване на координацията с ДЧ	ЕСВД Доклади на Комисията делегациите на ЕС

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
	Осигуряване на подходящо равнище на финансиране и експертен опит от ЕС и от ДЧ с оглед засилване и подкрепа за усилията на трети държави в борбата с отглеждането на култури за производство на забранени наркотици и предотвратяването му чрез мерки за развитие на селските райони, за да се преодолеят предизвикателствата пред общественото здраве, безопасност и сигурност	Текущо	ДЧ ЕСВД Комисия	- Брой национални политики, стратегии и планове за действие на трети държави, които включват интегрирани подходи към проблема с отглеждането на култури за производство на незаконни наркотици - Подобрения в показателите за човешко развитие в районите на отглеждане на култури за производство на незаконни наркотици - Брой на проектите и програмите за развитие на селските райони, финансирани от ЕС и държавите членки, в районите на отглеждане на култури за производство на забранени наркотични вещества или в районите, в които има риск от производство на забранени наркотични вещества	Системи и доклади за мониторинг и оценка на проекти и програми на ЕС и ДЧ Доклади за човешкото развитие на ПРООН Доклади на трети държави

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
				Данни за дългосрочното намаляване на местното отглеждане на култури за производство на незаконни наркотици	
	35. Популяризиране и прилагане на подхода на ЕС към алтернативното развитие (в съответствие със Стратегията на ЕС за борба с наркотиците за периода 2013 — 2020 г.; подхода на ЕС към алтернативното развитие и водещите принципи на ООН за алтернативното развитие за 2013 г.) в сътрудничество с трети държави, като се отчитат правата на човека, сигурността на хората и специфични рамкови условия, включително чрез: а. включване на алтернативното развитие в по-широката програма на държавите членки, като третите държави, които изразят желание за това, се насърчават да включат алтернативното развитие в националните си стратегии; б. принос за инициативи, насочени	Текущо	ДЧ Комисия ЕСВД	- Брой национални политики, стратегии и планове за действие на трети държави, които включват: - интегрирани подходи към проблема с отглеждането на култури за производство на забранени наркотични вещества и - ефективно организиране на инициативи за алтернативно развитие - Брой оценени проекти, които показват позитивни резултати по отношение	Доклади за изпълнението на националните стратегии за наркотиците на трети държави Доклади за мониторинг и оценка на проекти и програми на ЕС и ДЧ

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
	към намаляване на бедността, конфликтите и уязвимостта, като се поощряват начини на живот, които са устойчиви, законосъобразни и отчитат разликите между половете, за лица, които са участвали или участват в производството на забранени наркотици; в. предоставяне на подходящо равнище на финансиране и експертен опит от ЕС и от ДЧ с оглед засилване и подкрепа за усилията на държави извън ЕС в борбата с отглеждането на култури за производство на забранени наркотични вещества и предотвратяването му чрез мерки за развитие на селските райони, както и с производството на забранени наркотични вещества чрез полицейско и съдебно сътрудничество			на начините на живот, които са устойчиви, законосъобразни и отчитат разликите между половете • Подобрения в показателите за човешко развитие • Брой на проектите и програмите за развитие на селските райони, финансирани от ЕС и държавите членки, в районите на отглеждане на култури за производство на забранени наркотични вещества или в районите, в които има риск от производство на забранени наркотични вещества • Данни за дългосрочното намаляване на местното отглеждане на култури за производство на незаконни наркотици	Доклади за човешкото развитие на ПРООН Доклади на държави извън ЕС

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
	36. Подкрепа за трети държави, включително гражданското общество в тези държави, за развиването и прилагането на инициативи за ограничаване на рисковете и вредите, когато е налична нарастваща заплаха от предавани по кръвен път вируси, които се свързват с употребата на наркотици, но не само ХИВ и вирусен хепатит, както и на предавани по полов път болести и туберкулоза.	Текущо	ДЧ Комисия ЕСВД	- Брой и качество на разработените инициативи за ограничаване на рисковете и вредите - Брой на смъртните случаи, свързвани с употребата на наркотици, в трети държави и на предавани по кръвен път вируси, свързвани с употребата на наркотици, но не само ХИВ и вирусен хепатит, както и на предавани по полов път заболявания и туберкулоза	Доклади на трети държави Двугодишен доклад на СОР за напредъка Доклади на СЗО
	37. Подпомагане на трети държави в борбата с организираната наркопрестъпност, вкл. наркотрафика, чрез: а. обмен на разузнавателни сведения и добри практики; б. укрепване на капацитета за борба с наркотиците и развиване на експертните познания за държавите на произход и държавите на транзит; в. сътрудничество с международните	Текущо	ДЧ ЕСВД Комисия Европол S	- Брой и ефективност на проектите и програмите - Траен спад на наркотрафика	Комисия Двугодишен доклад за напредъка Доклади на ДЧ и Комисията

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
	партньори за борба с факторите, улесняващи наркотрафика, като корупцията, слабите институции, лошото управление и липсата на финансов регулаторен контрол; г. засилване на сътрудничеството в областта на набелязването/откриването и възстановяването на активи, по-конкретно чрез създаването на специални национални платформи; и д. активизиране на регионалното и междурегионалното сътрудничество; е. включване на върховенството на закона и международните стандарти и принципи в областта на правата на човека в свързани с наркотиците мерки за правоприлагане				Доклади на Европол Доклади на ЕСВД Ежегоден световен доклад на UNODC относно наркотиците

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
	38. а) Засилване на сътрудничеството и провеждане на актуализиране и прилагане на диалозите, декларациите и плановете за действие на ЕС относно наркотиците с партньори, включително: • присъединяващите се страни, страните кандидатки и потенциални кандидатки • държавите в рамките на европейската политика за съседство • Съединени американски щати • Руската федерация • Други приоритетни държави или региони, по-специално: ○ Афганистан и Пакистан ○ централноазиатските републики ○ Китай ○ държавите в Латинска Америка и Карибския басейн (CELAC) ○ Африка, по-конкретно Западна Африка ○ Иран б) Проучване на възможностите за работа с други държави извън ЕС (като например двустранни диалози, съвместни проекти) по сериозни	Текущо	Тройка Комисия ЕСВД ДЧ	• Трансверсален показател 13 • Засилено сътрудничество със съответните партньори в областта на наркотиците • Организиран диалози • Договорени декларации • Изпълнени програми и плановете за действие	Доклади на ЕСВД Междинен преглед на стратегията на ЕС за борба с наркотиците Двугодишен доклад на СОМ за напредъка Модел на ЕС за отчитане

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
	въпроси, свързани с наркотиците				Доклади за изпълнението на приложимите планове за действие
	39. Подобряване на консултативния механизъм на Дъблинската група чрез засилена координация и участие на ЕС, по-добро формулиране , прилагане и разпространение на нейните препоръки от докладите на малката Дъблинска група	Текущо	Дъблинска група Комисия ЕСВД ДЧ	- Ритъм на дейност в структурите на Дъблинската група, вкл. брой ефективно приложени препоръки на Дъблинската група Постигната модернизация на методите на работа на Дъблинската група	Доклади на Дъблинската група
	Ежегодно провеждане на диалог относно помощта на ЕС и на ДЧ за трети държави в областта на борбата с наркотиците, заедно с писмена актуализирана информация	От 2014 г.	Комисия ЕСВД ДЧ	Ежегодно провеждане на диалог относно финансирането	Комисия Двугодишен доклад за напредък Доклади на ДЧ

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
					Доклади на ЕСВД
					Системи и доклади за мониторинг и оценка на проекти и програми
	40. Гарантиране, че утвърждаването и защитата на правата на човека са изцяло интегрирани в политическите диалози и в планирането и прилагането на съответните програми и проекти относно наркотиците, включително чрез прилагане на основания на права подход и на специално адаптиран инструмент за насоки по правата на човека и за оценка на въздействието	Текущо	Комисия ЕСВД ДЧ	- Ефективно интегриране на правата на човека във външната дейност на ЕС по отношение на наркотиците Разработване и Прилагане на инструмент за насоки по правата на човека и за оценка на въздействието	Двугодишен доклад на СОМ за напредъка Ежегоден доклад на СОНОМ относно правата на човека Доклади на ДЧ

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
12. Подобряване на последователността на подхода на ЕС и на видимостта на ЕС в ООН и засилване на координацията на ЕС с международните органи в областта на наркотиците	41. Принос за изготвянето на програмата на международната политика относно наркотиците, включително чрез: а. действия на ЕС и на делегациите на ДЧ в Общото събрание на ООН и Комисията на ООН по наркотичните вещества (CND); б. действия на ЕС и на делегациите на ДЧ на всички форуми на ООН по въпросите на наркотиците (като например Общото събрание на ООН, Световната здравна асамблея, Съвета на ООН по правата на човека, Политическия форум на високо равнище за устойчиво развитие) в. подготовка, координация и приемане на общи позиции на ЕС и на съвместни резолюции в рамките на Общото събрание на ООН и Комисията по наркотични вещества (CND), включително относно списъците с вещества преди сесията на тази комисия, както и осигуряване на единен и силен глас на ЕС на тези и други международни форуми; г. изпълнение на препоръките на	Текущо	ЕСВД Председателство ДЧ Комисия Съвет Работна група на Съвета (HDG)	- Трансверсален показател 13 - Брой изявления на ЕС на форумите на ООН и пред CND - Брой общи позиции на ЕС, подкрепени от други региони и международни органи Брой общи позиции на ЕС относно решенията на Комисията по наркотичните вещества (CND) относно списъците с вещества Резултат от решенията на Комисията по наркотичните вещества (CND) относно списъците с вещества - Честота, с която ЕС заема единна и ефективна позиция на международните форуми и при диалозите с трети държави - Брой успешно приети резолюции на ЕС в ООН,	Доклади на ЕСВД Междинен преглед на стратегията на ЕС за борба с наркотиците Двугодишен доклад на COM за напредъка Индикатор на сближаването Междинен

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
	заключителния документ от специалната сесия на Общото събрание на ООН от 2016 г. д. преглед през 2019 г. на приетите през 2009 г. политическа декларация и план за действие на ООН за международно сътрудничество за постигане на интегрирана и балансирана стратегия за справяне с международния проблем с наркотиците; и е. гарантиране на пълноценното участие на гражданското общество в процеса на преглед			вкл. в CND - Ефективно популяризиране на политиките на ЕС в ООН, вкл. в CND Приемане на документ за обща позиция на ЕС за процеса на преразглеждане през 2019 г.; Принос на ЕС към определението от страна на CND на реда на протичане на процеса през 2019 г. - Резултати от прегледа през 2019 г. на политическата декларация и плана за действие на ООН за международно сътрудничество за постигане на интегрирана и балансирана стратегия за справяне с международния проблем с наркотиците	преглед UNGASS Резултати от прегледа през 2019 г.
	42. Укрепване на партньорството със UNODC, СЗО, UNAIDS и други компетентни агенции на ООН,	Текущо	Съвет	- Трансверсални показатели 13, 15 - Брой случаи на обмен на	Доклади на ЕСВД

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
	международни и регионални органи и организации и инициативи (като Съвета на Европа и инициативата „Парижки пакт“)		ЕСВД Комисия Председателство Работна група на Съвета (HDG) EMCDDA	информация и съвместни дейности на ЕС и компетентни международни и регионални органи и организации и инициативи Ефективност на партньорствата със съответните органи	Междинен преглед на стратегията на ЕС за борба с наркотиците Двугодишен доклад на COM за напредъка
13. Подпомагане на присъединяващите се страни, страните кандидатки и потенциални кандидатки в процеса на адаптиране и привеждане в съответствие с	43. Осигуряване на целева техническа помощ и, когато е необходимо, на друга помощ и подкрепа, за присъединяващите се страни, страните кандидатки и потенциални кандидатки, така че да се улесни адаптацията и привеждането им в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на наркотиците	Текущо	Комисия ДЧ EMCDDA Европол Евроюст FRONTEX	Трансверсален показател 15 - Подобряване на спазването от страните на достиженията на правото на ЕС - Брой и качество на завършените проекти - Създадени национални стратегии за наркотиците и национални структури за координация по	Двугодишен доклад на Комисията за напредъка Доклади на присъединяващите се страни, страните

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
достиженията на правото на ЕС в областта на наркотиците чрез целенасочена помощ и мониторинг			ЕСВД	въпросите на наркотиците	кандидатки и потенциални кандидатки

5. ИНФОРМАЦИЯ, НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ, МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

Да се способства за по-добро разбиране на всички аспекти на проблема с наркотиците и на ефекта от мерките, за да се осигури солидна и цялостна обективна основа за определяне на политиките и действията

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
14. Осигуряване на достатъчно инвестиции в научни изследвания, събиране на данни, мониторинг, оценки и обмен на информация относно всички аспекти на проблема с наркотиците	44. Насърчаване на достатъчно финансиране на свързани с борбата с наркотиците мултидисциплинарни научни изследвания и проучвания на равнище ЕС, в т.ч. чрез свързани с ЕС финансови програми (2014 — 2020 г.)	2017 — 2020 г.	ДЧ Комисия EMCDDA	Размер и вид на финансирането от ЕС, предвидено по различни програми и проекти	Комисия Доклади на ежегодния диалог по научноизследователски въпроси Двугодишен доклад за напредъка

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
	45. Гарантиране, че подпомаганите от ЕС проекти: а. са съобразени с приоритетите на стратегията и плана за действие на ЕС за борба с наркотиците; б. вземат предвид пропуските във формулирането на политиките; в. постигат ясна добавена стойност и осигуряват съгласуваност и единодействие; и г. избягват дублиране с научни изследвания, осъществявани по други програми и от други органи д. са съобразени със значението на поведенческите изследвания и невронауките⁶⁴ е. включват ясни показатели за измерване на тяхното въздействие	2017 — 2020 г.	Комисия EMCDDA	- Включване на приоритетите на стратегията и плана за действие на ЕС за борба с наркотиците в критериите за финансиране и оценка на финансираните от ЕС научни изследвания в областта на наркотиците - Брой, въздействие, допълняемост и стойност на финансираните от ЕС безвъзмездни средства и възложени проекти за научни изследвания в областта на наркотиците - Брой на финансираните от ЕС публикации и доклади за научни изследвания в областта на наркотиците, публикувани в специализирани научни списания с висок фактор на въздействие - Ежегоден дебат в HDG, посветен на свързаните с наркотици проекти за	Двугодишен доклад на COM за напредъка Доклади за научни изследвания Изготвени от научния комитет на EMCDDA препоръки относно приоритетите в научните изследвания Индекс на

⁶⁴

По програма „Хоризонт 2020“ (2014 — 2020 г.) вече са разпределени около 27 милиона евро за проекти, свързани с наркотичната зависимост и включващи поведенчески изследвания и невронауки

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
				научни изследвания, финансирани от ЕС, включително препоръки на научния комитет на EMCDDA относно изследователските приоритети	цитирането на научни публикации и други подобни библиометрични средства Програма за стратегически и изследвания, разработена от ERANID

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
	46. Насърчаване на научните основани на факти оценки на политиките и интервенциите на национално и международно равнище и на равнище ЕС	2017 — 2020 г.	Комисия ДЧ EMCDDA	• Трансверсален показател 14 • Редовен доклад пред Съвета и Европейския парламент за напредъка в изпълнението на стратегията и плана за действие • Брой държави, следващи структуриран подход, описан в ръководството на EMCDDA за възлагане и управление на оценки • Извършена външна междинна оценка на стратегията/плана за действие — 2016 г. • Насоки на ЕС за оценяването на публикуваните национални стратегии и планове за действие за борба с наркотиците • Осъществяване на специализирани проучвания за ефективността и въздействието на политиките на ЕС и на международните политики за борба с наркотиците • Изготвена оценка на изпълнението на	Доклади на EMCDDA Двугодишен доклад на COM за напредъка Междинен доклад за оценка на стратегията на ЕС за борба с наркотиците Доклади на EMCDDA Доклади на научния

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
				препоръката на Съвета от 2003 г. относно превенцията и намаляването на вредите за здравето, свързани с наркотичната зависимост	комитет на EMCDDA Доклади по проектите „Alice RAP“ и LINKSCH, както и на ERA-net Национални доклади на Reitox

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
	47. Събиране на доказателства относно потенциалните връзки между трафика на наркотици и: а. финансирането на терористични групи и дейности, включително всяко припокриване на установените маршрути за производство и трафик на наркотици и зоните на конфликти, както и източниците на финансиране на терористични групи в ЕС, свързани с незаконни дейности, включително трафик на наркотици; б. контрабандата на мигранти, с цел изграждане на полезни взаимодействия с Плана за действие на ЕС срещу контрабандата на мигранти (2015 — 2020 г.), в който се предвиждат научни изследвания и анализ на риска между контрабандата и други престъпления като трафика на наркотици и включително: Акцент върху уязвимите	2017 — 2020 г.	ДЧ Комисия Координатор на ЕС за борба с трафика на хора EMCDDA Европол FRONTEX FRA EIGE	Брой проекти, финансирани на равнище ЕС и на национално равнище	Доклади на ДЧ Доклади на Комисията Доклади на агенции на ЕС (EMCDDA, Европол FRONTEX и FRA в рамките на редовните им дейности по докладване, EIGE в рамките на редовните си дейности по докладване)

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
	мигранти и потенциалното им експлоатиране за целите на трафика на наркотици и/или като крайни потребители на наркотици, и по-конкретно малолетните и непълнолетните лица и жените. • Проучване на евентуалното припокриване между престъпните кръгове, начините на действие и маршрутите за трафик на наркотици и контрабанда на мигранти. в. трафика на хора, с цел изграждане на полезни взаимодействия с правната и политическата рамка на Съюза за трафика на хора, включително Стратегията на ЕС за премахване на трафика на хора (2012 — 2016 г.)				

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
15. Поддържане на работата в мрежа и сътрудничеството и повсеместно и съвместно развиване на капацитет в рамките на научната инфраструктура на ЕС за информацията, научните изследвания, мониторинга и оценката в областта на наркотиците, особено на	48. Като се работи съвместно със съответните заинтересовани страни, да продължи предоставянето на цялостни анализи на: а. състоянието на проблема с наркотиците в ЕС; б. динамиката на употребата на наркотици сред населението като цяло и целевите групи, включително етническите малцинства, мигрантите и търсещите убежище, ЛГБТИ, предоставящите сексуални услуги срещу заплащане и затворниците; и в. мерки за борба с употребата на наркотици г. Промени в ЕС и в международен план на свързаните с канабис модели на политика и тяхното въздействие	Текущо	EMCDDA Европол ДЧ Форум на гражданското общество за наркотиците Комисия	• Трансверсални показатели 1 — 15 • Установени пропуски в натрупаната база знания и развита рамка на равнище ЕС за максимален добив на анализи от наличните масиви данни • Брой обзорни прегледи и тематични анализи относно състоянието на проблема с наркотиците	Доклади на EMCDDA Доклади на ДЧ Форум на гражданското общество относно наркотиците Комисия

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
забранените наркотични вещества	49. Усъвършенстване на обучението на участниците в мерките за борба с употребата на наркотици	2017 — 2020 г.	ДЧ EMCDDA CEPOL	- Брой инициативи на равнище ДЧ и ЕС за обучение на специалисти по различни аспекти на намаляването на търсенето и на предлагането на наркотици - Брой осъществени инициативи на равнище ДЧ и ЕС за обучение на специалисти, свързани със събирането и докладването на данни относно намаляването на търсенето и на предлагането на наркотици	Доклади на ДЧ Доклад на ЕЦМНН за обучението Годишен доклад на CEPOL Годишни доклади на Reitox
	50. Усъвършенстване на събирането на данни, научните изследвания, анализа и докладването относно: - намаляване на търсенето на наркотици; - намаляване на предлагането на наркотици, - новите тенденции, напр. едновременната употреба на	Текущо	ДЧ Комисия EMCDDA Европол	- Повече и по-масово прилагане на обективни и научно обосновани показатели относно намаляването на търсенето и на предлагането на наркотици - На равнище ДЧ — обхват на новите научни изследвания	Доклади на EMCDDA Доклади на ДЧ

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
	няколко вида наркотици и злоупотребата с изписвани по лекарско предписание контролирани психоактивни медикаменти, пораждащи риск за здравето и безопасността; г. вируси, които се предават по кръвен път и се свързват с употребата на наркотици, но не се ограничават до ХИВ и вирусен хепатит, както и предавани по полов път заболявания и туберкулоза; д. психиатрична и соматична коморбидност; е. проблеми с наркотиците сред затворниците, както и наличието и обхватът на интервенции и услуги, свързани с ограничаване на търсенето на наркотици в затворническа среда и ж. други последици от проблема с наркотиците проблеми и последиствия, свързани както с разрешени, така и със забранени вещества з. съобразяването на политиките в областта на наркотиците с международните стандарти и		ECDC EMA	на новите тенденции, напр. едновременната употреба на различни вещества и злоупотребата с изписвани по лекарско предписание контролирани медикаменти; болести, които се предават по кръвен път и се свързват с употребата на наркотици, но не се ограничават до ХИВ и вирусен хепатит, както и предавани по полов път заболявания и туберкулоза; психиатрична и соматична коморбидност; и други последици от проблема с наркотиците • Проучване в целия ЕС относно свързаното с наркотици сплашване на общности и въздействието му върху най-тежко засегнатите индивиди, семейства и общности, както и ефективни мерки за борба с това явление • Възприемане на обективни и научно обосновани показатели по отношение на	Хармонизирано отчитане на данни от органите на ЕС, в т.ч. ЕЦМНН EU SOCTA

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
	принципи в областта на правата на човека			проблемите с наркотици сред затворници	
	51. Повишаване на капацитета за установяване, оценка и ефективни действия срещу появата и употребата на нови психоактивни вещества и мониторинг на степента на въздействие на тези нови вещества върху броя и профила на употребяващите ги	Текущо	Комисия ДЧ EMCDDA Европол	- Трансверсален показател 6 - Обхват на новите епидемиологични, фармакологични и токсикологични научни изследвания за нови психоактивни вещества, подкрепени от научноизследователски програми на ДЧ и ЕС - Обхват на обмена на информация, добри практики и разузнавателни сведения - Обхват на осъществения между токсикологични лаборатории и научни институти обмен на анализи на данни от областта на токсикологията и здравеопазването във връзка с новите психоактивни вещества	Доклади на EMCDDA Доклад на ЕЦМНН и Европол за изпълнението Доклади на токсикологичните лаборатории и научните институти Национални доклади на Reitox

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
	52. Укрепване на усилията за обмен на криминалистични данни, вкл. подпомагане на идентифицирането на нови психоактивни вещества, лабораторни референтни стандарти относно нови психоактивни вещества, и разработването на обща методология за идентифициране на нови вещества, като се подобрява сътрудничеството със Съвместния изследователски център на Комисията, както и чрез съществуващите мрежи, напр. работна група „Наркотици“ на Европейската мрежа на институтите по криминалистика в рамките на заключенията на Съвета по ПВР „Визия за европейската криминалистика 2020 г.“ и Европейската мрежа на митническите лаборатории	2017 — 2020 г.	Комисия ДЧ EMCDDA	- Трансверсален показател 15 - Обхват на осъществения обмен на криминалистични данни във връзка с нови психоактивни вещества в подкрепа на идентифицирането на нови психоактивни вещества - Лесен достъп на лабораториите и институтите по криминалистика и митническите лаборатории до лабораторни референтни стандарти Напредък по разработването на обща методология за идентифициране на нови психоактивни вещества	Доклади на ЕЦМНН/Европол Доклади на Комисията Двугодишен доклад на СОР за напредъка

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
	53. Повишаване на способността на равнище ДЧ и ЕС за установяване, оценка и борба със а) поведенческите промени при употребата на наркотици и б) свързани с наркотиците епидемии	Текущо	ДЧ EMCDDA ECDC EMA	- Брой и ефективност на разработените и осъществени нови инициативи в областта на общественото здраве, свързани с наркотиците - Брой и ефективност на съществуващите инициативи, пригодени за отчитане на употребата на наркотици или на случаите на епидемии - Брой и въздействие на докладите за ранно предупреждение, оценката на риска и сигналите	Национални доклади на Reitox Доклади на системата за ранно предупреждение Доклади на EMCDDA
16. Подобряване на разпространението на резултатите от мониторинга, научните изследвания и оценките на равнище ЕС и на национално	54. Държавите-членки продължават да подпомагат усилията за мониторинг и обмен на информация, вкл. сътрудничество с и достатъчна подкрепа за Reitox и нейните национални координационни звена	Текущо	ДЧ EMCDDA Комисия	- Разпространени резултати от финансирани от ЕС проучвания със свободен достъп - Степен на съответствие с изискванията за финансиране за националните координационни звена на Reitox и други ресурси - Брой и ефективност на инициативите на	Разпространение по интернет, в т.ч. OpenAire, Cordis Уебсайт на EMCDDA

Цел	Действие	График	Отговорна страна	Показател(и)	Механизми за събиране/оценка на данни
равнище				националните координационни звена на Reitox за разпространение	Национални доклади на Reitox

6. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 — 15 ТРАНСВЕРСАЛНИ ПОКАЗАТЕЛЯ ЗА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ЕС ОТНОСНО НАРКОТИЦИТЕ ЗА ПЕРИОДА 2017 — 2020 Г.¹

1. Процент на хората, които употребяват наркотици в момента (през последния месец), употребявали са неотдавна (в рамките на последната година) и които някога са употребявали (през живота си), с разбивки по вид наркотик и по възраст (Общо проучване на населението, изготвено от EMCDDA)
2. Оценка на тенденциите в разпространението на проблемната употреба на наркотици и употребата чрез инжектиране (Доклад на EMCDDA относно проблемната употреба на наркотици)
3. Тенденции в областта на предизвикани от наркотици смъртни случаи и смъртност сред употребяващите наркотици (съгласно националните определения) (Доклад на EMCDDA относно смъртните случаи, свързани с употребата на наркотици)
4. Употреба и разпространение сред употребяващите наркотици чрез инжектиране на инфекциозни заболявания, свързани с употребата на наркотици, в т.ч. ХИВ и вирусен хепатит, предавани по полов път заболявания и туберкулоза (Доклад на EMCDDA относно инфекциозните заболявания, свързани с употребата на наркотици)
5. Тенденции по отношение на възрастта на първа употреба на забранени наркотични вещества (Проект за проучване на употребата на алкохол и наркотици в европейските училища (ESPAD), Поведение на децата в ученическа възраст във връзка със здравето (HBSC) и Общо проучване на населението за употреба на наркотици (Основен епидемиологичен индикатор на EMCDDA))
6. Тенденции в броя на лицата, постъпващи за лечение на наркотичната зависимост (Доклад на EMCDDA относно търсенето на лечение и здравни и социални мерки за борба с наркотиците)
7. Тенденции в броя и количеството иззети забранени наркотични вещества (Доклад на EMCDDA относно изземването на наркотични вещества: канабис, в т.ч. растителен канабис, хероин, кокаин, крек, амфетамини, метамфетамини, екстази, ЛСД и други вещества)
8. Тенденции в цената на дребно и чистотата на забранените наркотични вещества (Доклад на EMCDDA относно цените и чистотата: канабис, в т.ч. растителен канабис, хероин, кокаин, крек, амфетамини, метамфетамини, екстази, ЛСД и др. вещества)
9. Тенденции в броя на първични сигнали за извършени нарушения на законите за борба с наркотиците, с разбивки по вид наркотици и вид нарушение (предлагане и употреба/притежание) (Доклад на EMCDDA относно престъпления, свързани с употребата на наркотици)
10. Разпространение на употребата на наркотици сред затворници (Доклад на EMCDDA относно употребата в местата за лишаване от свобода)
11. Оценка на наличието, обхвата и качеството на услугите и мерките в областта на превенцията, ограничаването на вредите, социалната интеграция и лечението (Доклад на EMCDDA относно здравните и социалните мерки за борба с наркотиците)

¹ Тези показатели се основават на съществуващи системи за докладване, които предшестват целите на настоящите стратегия и план за действие на ЕС за борба с наркотиците, но предоставят възможно най-изчерпателния набор от ресурси на равнище ЕС за тяхното наблюдение и оценка

12. Обективни мерки за превенция, лечение, социална интеграция и възстановяване и очакваното въздействие от тях върху разпространението на употребата на наркотици и проблемната употреба на наркотици (портал на EMCDDA за добри практики)
13. Убедителен диалог и сътрудничество в областта на борбата с наркотиците с други региони, трети държави, международни организации и други страни (външна междинна оценка на стратегията/плана за действие; доклади на ЕСВД)
14. Развитие на националните стратегии, оценки, законодателство, механизми за координация и прогнози за публичните разходи в областта на наркотиците в държавите-членки на ЕС (EMCDDA)
15. Система за ранно предупреждение относно нови психоактивни вещества (EMCDDA/Европол) **и оценка на риска относно нови психоактивни вещества (EMCDDA)**

7. ПРИЛОЖЕНИЕ 2 — ГЛОСАР НА АКРОНИМИТЕ

Alice RAP	Addiction and Lifestyles in Contemporary Europe Reframing Addictions Project (Зависимост и начин на живот в съвременна Европа — проект за нова нормативна уредба в областта на зависимостите)
АСЕАН	Асоциация на страните от Югоизточна Азия
CCWP	Съвет на ЕС — работна група „Митническо сътрудничество“
CELAC	Comunidad de Estados Latinoamericanos y Caribeños (Общност на държавите в Латинска Америка и Карибския басейн)
CEPOL	Европейски полицейски колеж
CICAD	La Comisión Interamericana para el Control del Abuso de Drogas (Междоамериканска комисия за контрол върху злоупотребата с наркотици)
CND	Комисия на ООН по наркотичните вещества
COAFR	Съвет на ЕС — работна група „Африка“
COASI	Съвет на ЕС — работна група „Азия и Океания“
COEST	Съвет на ЕС — работна група „Източна Европа и Централна Азия“
CONOM	Съвет на ЕС — работна група „Права на човека“
COLAT	Съвет на ЕС — работна група „Латинска Америка“
Комисия	Европейска комисия
CONUN	Съвет на ЕС — работна група ООН
COSI	Съвет на ЕС — постоянен комитет за оперативно сътрудничество в областта на вътрешната сигурност
РГ на Съвета	Работна група на Съвета
COWEB	Съвет на ЕС — работна група „Западни Балкани“
CUG	Съвет на ЕС — работна група „Митнически съюз“
ECDC	Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията
ECOWAS	Икономическа общност на западноафриканските държави
ECBД	Европейска служба за външна дейност
EMA	Европейска агенция по лекарствата
EMCDDA	Европейски център за мониторинг на наркотиците и наркоманиите
Доклади на ръководителите на проекти	Европейска мултидисциплинарна платформа за борба със заплахите от престъпления
ENFSI	Европейска мрежа на институтите по криминалистика

ERA-net	Мрежа на европейското изследователско пространство
ERANID	Мрежа на европейското изследователско пространство относно наркотиците
ESPAD	Проект за проучване на употребата на алкохол и наркотици в европейските училища
ЕС	Европейски съюз
Евроюст	Европейско звено за съдебно сътрудничество
Европол	Агенция на Европейския съюз за сътрудничество и обучение в областта на правоприлагането
EU SOCTA	Оценка на заплахата от тежка и организирана престъпност в ЕС
FRONTEX	Европейска агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите — членки на Европейския съюз
HBSC	Проучване на поведението на децата в ученическа възраст във връзка със здравето
HCV	вирус на хепатит С
HDG	Съвет на ЕС — хоризонтална работна група „Наркотици“
ХИВ	Човешки имунодефицитен вирус
INCB	Международен съвет за контрол на наркотиците (ООН)
ПБР	Правосъдие и вътрешни работи
ЛГБТИ	Лесбийки, гейове, бисексуални, трансполови/транссексуални и интерсексуални лица
LSD	Диетиламид на лизергиновата киселина
МСП	Многогодишни стратегически планове (Европол)
МОУ	Меморандум за разбирателство
LINKSCH	Проектът LINKSCH е сравнително проучване на двата основни назара на наркотици — на канабис и на хероин, през призмата на транзитните канали, действащи между Централна Азия и ЕС и между Северна Африка и ЕС
ДЧ	Държава членка
НПВ	Нови психоактивни вещества
PEN	Онлайн система за нотификация преди износ на Службата на ООН по наркотиците и престъпността
PICS	Система за съобщаване на инциденти с прекурсори
Председателство	Ротационно председателство на Съвета на Европейския съюз
Тройка	Група от три последователни ротационни председателства на Съвета на Европейския съюз
Reitox	Европейска информационна мрежа за наркотиците и наркоманиите

SOCTA	Оценка на заплахата от тежка и организирана престъпност
ООН	Организация на обединените нации
UNAIDS	Обща програма на ООН срещу ХИВ/СПИН
UNGASS	Специална сесия на Общото събрание на ООН
UNODC	Служба на ООН по наркотиците и престъпността
ПРООН	Програма на ООН за развитие
СМО	Световна митническа организация
СЗО	Световна здравна организация (ООН)